

Rapport FoU-projekt

Uppsala kommun 2023/24

Högläsning av skönlitterära texter i andra ämnen än svenska

En undersökning om elevers
upplevelser och effekter vid
högläsning som uppstart på
lektioner i årskurs 7-9

Titel: Högläsning av skönlitterära texter i andra ämnen än svenska

– En undersökning om elevers upplevelser och effekter vid högläsning som uppstart på lektioner i årskurs 7-9

Juni 2024

En projektrapport publicerad för Uppsala kommun

Författare: Maria Karlström och Linda Wallberg

E-post: till författare/kontaktuppgift maria.karlstrom@skola.uppsala.se och

linda.wallberg@skola.uppsala.se

Uppsala kommun

Sammanfattning

Regeringen ser ett behov av mer forskning kring olika metoder och arbetssätt kring läsning och av att arbeta språkutvecklande i alla ämnen. Skolverket önskar mer skönlitteratur i undervisningen i andra ämnen än svenska.

Syftet med denna undersökning var att ta reda på hur införandet av skönlitteratur som en del av undervisningsmaterialet i fysik, teknik och historia mottogs av elever och undervisande pedagoger årskurs 7-9.

Undersökningens metod: undervisande lärare fick skönlitterära texter att läsa för klassen. Studien genomfördes som en blandning av kvantitativ undersökning genom exit-tickets för elever samt kvalitativ undersökning genom intervjuer med elever och berörda lärare. Exit-tickets utformades i form av frågeformulär där eleverna fick gradera upplevelsen samt möjlighet att motivera sina svar. Metoden valdes för att få in statistik över elevernas åsikter och för att förstå elevers och pedagogers åsikter och uppfattningar på djupet.

Resultatet visar att högläsning av skönlitterära texter uppfattas mycket positivt av elever och undervisande pedagoger men att valet av text är oerhört viktigt för att fånga elevernas intresse och förståelse. Undersökningen visar också att det finns andra effekter av högläsning som uppstart på en lektion kan ge, en lugnare start ger en bättre arbetsro och i längden en bättre arbetsmiljö för kunskapsinhämtning och inläring. Resultatet visar också att lärare blev mer engagerade vilket leder till en mer positiv klassrumsmiljö och att diskussioner som utgår från den skönlitterära texten ger ett annat perspektiv på ämnesområdet än det traditionella läromedlet.

Nyckelord: skönlitteratur, högstadiet, lust att lära, motivation, arbetsro, högläsning.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Innehållsförteckning	3
Inledning	5
Bakgrund	5
Forskning kring läsning och högläsning	6
Offentlig debatt om läsning	7
Definitioner av begrepp	8
Syfte och frågeställningar	9
Metod	9
Urval	9
Lektionsaktiviteter	9
Materialval	9
Undervisning i fysik åk 7	9
Undervisning i teknik åk 7	9
Undervisning i historia åk 9	10
Exit-tickets, intervjuer och enkät	10
Forskningsetiska principer	11
Metodbeskrivning	11
Databearbetning	11
Exit-tickets	11
Intervjuer	12
Enkät	12
Resultat	12
Exit-tickets	12
Exit-tickets åk 7 fysik	12
Exit-tickets åk 7 teknik	17
Exit-tickets åk 9 historia	20
Intervjuer	26
Intervjuer med elevgrupper	26
Individuella intervjuer med undervisande lärare	27
Diskussion	28
Studien	28
Betydelse framöver	32
Fortsatt forskning	32
Referenser	34

Bilagor

Bilaga 1: Samtyckesblankett	36
Bilaga 2: Informationsbrev	37
Bilaga 3: Enkätformulär exit-ticket	39
Bilaga 4: Intervjufrågor elever	42
Bilaga 5: Intervjufrågor undervisande lärare	43
Bilaga 6: Digital enkät, frågor lokala skolans pedagoger	44
Bilaga 7: Motiveringar årskurs 7 i fysik och teknik	46
Bilaga 8: Sammanställning av exit-tickets i procent för årskurs 7	52
Bilaga 9: Motiveringar årskurs 9 i historia	53
Bilaga 10: Sammanställning av exit-tickets i procent för årskurs 9	61
Bilaga 11: Sammanställning av elevintervjuer	63
Bilaga 12: Sammanställning av lärarintervjuer	66

Inledning

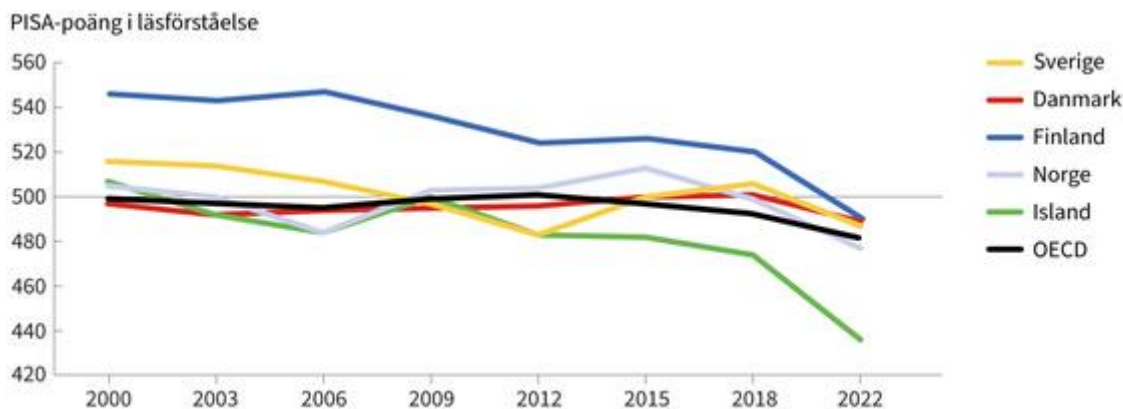
Bakgrund

I läroplanen står att eleverna ska ges en varierad och balanserad sammansättning av innehåll och arbetsformer. Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade med varandra. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga. Det står också att skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära samt att skolans mål är att möjliggöra för eleverna att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Dessa ska vara grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter och att kunna använda det svenska språket i tal och skrift på ett rikt och nyanserat sätt. Vidare finns under fliken Skolutveckling, Mary Ingemanssons artikel, som tar upp att lärare med fördel kan använda skönlitteratur i andra ämnen än svenska. Där hänvisas det till lämpliga sätt för lärare att arbeta med skönlitteratur i klassrummet samt om tematisk läsning, men också hur viktigt det generellt är med läsning – inte bara i svenskämnet utan i alla ämnen. Hon menar att ”Det är viktigt att läraren väljer olika sorters texter och gärna från olika genrer. Texturvalet förutsätter samarbete med skolbiblioteket och olika ämneslärare. Man måste planera lämpliga frågor till vald text, organisera läsningen i förväg och veta vad läsandet ska mynna ut i.” (Skolverket, 2022).

I Ingemanssons *Lärande genom skönlitteratur* (2016), grundad på hennes egen forskning om i huvudsak djupläsning (omläsning och textsamtal), dras slutsatsen att ”djupläsning [för äldre elever] gynnas av att texten läses högt”.

Regeringen står bakom en utveckling av läsning i undervisningen och påpekar att det ”finns ett fortsatt behov av större longitudinella, kvalitativa och kvantitativa forskningsprojekt kring effekten av olika metoder och arbetssätt kring läsning”. (SOU, 2018 s.19.). Den menar också att det är positivt för alla elever, men särskilt för nyanlända, att arbeta språkutvecklande i alla ämnen. Att lärare är positiva läsande förebilder och diskuterar litteratur samt berättar om egen läsning är av betydelse. (SOU, 2018 s.15). ”...det är viktigt att arbeta med läsning och skrivning i alla skolans ämnen eftersom dessa förmågor är centrala för att utveckla kunskaper i samtliga ämnen”. (SOU, 2018 s.72). Hur viktig läsförmågan är för människor, både privat och i arbetsliv, vid utbildning och som samhällsmedborgare, påpekas också. Läsningen är betydelsefull, dels som en viktig part för att påverka och ta del av det samhälle de lever i, dels för att känna läsningens glädje och njutning. (SOU, 2018 s.23)

Senaste PISA-undersökningen, figur 1, visar att 15-åringars läsförståelse sjunkit. Den visar att elever med mindre gynnsam socioekonomisk bakgrund är de som tappat mest. Klyftan mellan elever med olika bakgrund har ökat. Anledningen diskuteras, med en kommentar om att svenska skolsystemet har ett problem med att kompensera elever från socioekonomiskt utsatta områden. (Skolverket, 2023)

Figur 1: PISA-undersökning 2023: Jämförelse läsförståelse mellan åren 2000 och 2022 nordiska länder samt OECD. (Skolverket, 2023)

De kunskaper och förmågor som PISA mäter har med läsning och läsförståelse samt motivation och lust att göra, men även mätningar som handlar om matematik och naturvetenskap. Punkterna nedan enligt senaste PISA-undersökningen:

- förmåga att sätta kunskaper i ett sammanhang, förstå processer, tolka information och lösa problem
- förmåga att förstå, använda och reflektera över texter för att bland annat kunna delta i samhället och utveckla sin egen kunskap
- förmåga att formulera, använda och tolka matematik i olika sammanhang
- kunskaper om naturvetenskapens begrepp och förmåga att tillämpa ett naturvetenskapligt förhållningssätt
- engagemang och motivation att lära sig ämnena.

(Skolverket, 2023)

Betygsstatistiken på den lokala skolan visar att NO-ämnena ligger lägre betygsmässigt än de gör i SO-ämnena. (Se figur 12 i diskussionsdelen)

Forskning kring läsning och högläsning

I ämnet svenska finns forskning om skönlitteraturens betydelse för kunskapsutveckling, men också personlig utveckling.

Gunilla Molloy's doktorsavhandling gällande åk 7-9 undersöker vad som händer i mötet mellan läraren, litteraturen och eleven. Den visar att det är av vikt att läraren är engagerad i texten och med för- och efterarbetet där läraren sätter in texten i sammanhanget. Viktigt också att diskutera texten utifrån frågeställningar samt att problematisera texten för att göra den relevant för eleverna. (Molloy, 2002)

Forskning gjord i F-6 visar att högläsning ökar elevernas motivation att vilja läsa och lärare har ett ansvar att vidga elevernas repertoar. Det tas också upp betydelsen av att använda den sokratiska frågemetoden med avstamp i skönlitterära texter för att fånga elevernas intresse. (Westlund, 2020)

Gällande undervisning i svenskämnet är lärarens engagemang och läsglädje av stor betydelse för elevernas läslust. Det menas att utdrag ur böcker kan ge eleverna lust att läsa hela boken, vid tvång att alla ska läsa hela boken kan reaktionen bli helt tvärtom. (Brodow & Rininsland, 2005)

Aktuell forskning om att arbeta med skönlitteratur i grundskolans senare del i andra ämnen än svenska är begränsad.

Att observera är att forskning som hittills gjorts gällande skönlitteratur i andra ämnen än svenska, behandlar de allra lägsta åldrarna och upp till och med åk 6.

Rapporten Skönlitteratur i undervisningen visar att pedagoger använder andra texter än läromedel i sina ämnen för att de ser positiva resultat i elevernas lärande. ”En av motiveringarna till att de medverkande lärarna använder sig av skönlitteratur i sin undervisning är att de uttrycker att den bidrar till en förståelse som ligger utanför de traditionella läromedlen. De medverkande lärarna uttrycker att skönlitteraturen bidrar till att föra elevernas lärande och nyfikenhet framåt: ”Vi lär oss att skapa inre bilder som gör att vi kan resa i tanken utanför oss själva. Det är så vi skapar förståelse och nyfikenhet inför nya saker”.” (Bernström & Wedin, 2018)

”Alla pedagoger ser stora fördelar med att använda sig av skönlitteraturens oändliga rikedom i NO-undervisningen som kunskapskälla. De anser att skönlitteraturen kan ge eleverna den kunskap och syn på abstrakta förlopp som faktatexter inom NO-ämnena inte gör. De ser också möjligheterna i att skönlitteraturen kan väcka elevernas nyfikenhet inför de olika naturorienterade ämnena.”. (Wredmark, 2016.)

Undervisningsmetoderna skiljer sig i grundskolans olika stadier vad gäller läsning av skönlitteratur i olika ämnen. Den forskning som finns för de lägre åldrarna kan inte tillämpas i grundskolans senare årskurser. Detta på grund av att förutsättningarna inte är samma då det i de allra flesta skolor organiseras så att klasslärare i åk F-6 träffar sina elever varje dag och i flera ämnen. På högstadiet möter ämneslärare sina elever vid färre tillfällen, ibland bara en gång, i veckan. Brodow och Rininsland menar att det på högstadiet krävs ett samarbete ämneslärare emellan vilket kan vara svårt bland annat på grund av tidsbrist och visst ointresse. (Brodow&Rininsland, 2005)

Offentlig debatt om läsning

I press och media diskuteras ämnet ungas läsning, till exempel tar Herlitz i krönikan Våga tänk om – gör läsningen central i skolan! upp vikten av läsning för att dana demokratiska medborgare. Hon menar att om de inte läser själva får vi läsa för dem: ”...en nedslående rapport från Skolinspektionen från 2022 där det bland annat konstateras att elevernas intresse för läsning avtar med åldern och att skolans läsfrämjande insatser också minskar i takt med att eleverna blir äldre. Skolinspektionen konstaterar även i sin rapport att skolor saknar insikt i sina elevers läsvanor och läsintressen, och det blir förstås ett problem när undervisningen ska planeras. I Pisa-undersökningen 2018 svarade 58 procent av eleverna att de bara läser om de måste vilket är otroligt nedslående för oss alla – vad det kan få för konsekvenser för demokratin vågar jag knappast tänka på.”. (Herlitz, 2023)

I sin krönika Högläsning på gymnasiet – ett riktigt lyckokast (Herlitz, 2023) fastslår hon att ”Eleverna går i årskurs ett och två på gymnasiet, och en del hade inte blivit lästa för sedan låg- eller mellanstadiet.”.

Högläsning, och läsning överhuvudtaget, ser olika ut i landets skolor, särskilt när det kommer till årskurs 7-9. För att arbeta för en likvärdig skola uppmanas skolpersonal att ha läsning och högläsning varje dag i hela grundskolan, även i de högre årskurserna. Det trycks på vikten att

ge alla skolans elever samma möjligheter till att själva träna läsning och få tillfällen att lyssna på någon annan som läser, eftersom läsningen ökar ordförråd och förmågan att dra slutsatser. En effekt av att ha ett gediget språk är att inte behöva förlita sig på andras beslut, utan kunna ta egna, vilket är en förutsättning för en demokrati. (Wikdahl, 2023)

Vad har högläsning för fördelar jämfört med egen läsning? Högläsning gör att eleverna upplever saker tillsammans och känner gemenskap, ett sammanhang, en mötesplats. Högläsning skapar koncentration, för koncentration behövs något gemensamt och vid högläsning är boken det gemensamma. (Körling, 2016)

Definitioner av begrepp

Lust att lära – Här används lust att lära med definitionen att öka elevens känsla av meningsfullhet och känna glädje i att nå högre kunskaper genom att ta sig igenom svårigheter och erövra något nytt. Att det lönar sig att kämpa och att vilja. (Körling, 2023)

Läsning – Definieras här dels som avkodning och förståelse, dels djupläsning, det vill säga att ta del av ett resonemang där en situation successivt byggs upp och satts i ett sammanhang, ur vilken läsaren sedan kan dra en slutsats. (Tiberg, 2023)

Medierande variabel – En medierande variabel är en variabel som förklarar eller klargör den observerade sambandet mellan två andra variabler. Med andra ord, den förmedlar eller förklarar varför det finns en korrelation eller samband mellan två variabler. Till exempel så ger motion bättre hälsa där den medierande variabeln är lägre kolesterolnivå. (Sveriges psykologförbund, 2023)

Semistrukturerade intervjuer – en flexibel struktur som ger de intervjuade större chans att utveckla tankar och tala mer utförligt. Som intervjuare är det också friare att komma med följdfrågor och variera frågornas ordning samt möjlighet att omstrukturera frågor med erfarenhet av tidigare elevsvar. (Denscombe, 2017)

Skönlitteratur – Är de böcker som varken är läromedel eller fackböcker och kan precis som fackböcker vända sig till både vuxna och barn. Hit räknas även visböcker och poesi/lyrik. (Bildupphovsrätt, 2023)

Sokratiska frågemetoden – en interagerande form av argumenterande frågemetod. Genom att ställa frågor uppmuntras till kritiskt tänkande och mer genomtänkta idéer. (Sveriges psykologförbund, 2023)

Studiero/arbetsro - Att kunna lära sig på ett effektivt sätt i en trygg lärmiljö, att inte ha störande moment och att kunna behålla fokus samt att förstå syftet och känna mening med det man lär sig om. (Wilson, 2022)

Syfte och frågeställningar

Syftet med projektet var att förändra undervisningen i grundskolans sista år med hjälp av högläsning av skönlitterära texter som komplement till ordinarie undervisningsmaterial. Detta för att öka elevernas måluppfyllelse och lust att lära.

- Hur upplever elever högläsning av skönlitteratur i andra ämnen än svenska som start på lektioner?
- Vilka är effekterna när elever lyssnar på skönlitterära texter i andra ämnen än svenska som inledning på lektioner?

Metod

Urval

De som deltagit i undersökningen är elever och personal på en högstadieskola i Mellansverige. Skolan ligger i utkanten av en stad och kan kallas förortsskola. Urvalet bestämdes utifrån vilka undervisande lärare som frivilligt valde att delta i detta projekt. De fick då välja vilken klass som skulle delta utifrån deras undervisningsgrupper. Det resulterade i att en klass i årskurs 7, fysik och teknik, och två klasser i årskurs 9, historia, deltog. Antalet elever som deltagit i undersökningen är totalt 75 elever jämnt fördelade i de tre klasserna.

Lektionsaktiviteter

Lektionerna inleddes alltid på samma sätt med att läraren läste ett utdrag högt ur en skönlitterär text, vid ett tillfälle en text plus en podd. Vid första tillfället sa lärarna inte så mycket om själva texten, utan startade lektionen med högläsningen för att sedan fortsätta med den ordinarie undervisningen. Vid slutet av lektionerna gjorde eleverna exit-tickets om hur de upplevde högläsningen. Utifrån resultaten av dessa insåg lärarna att de behövde förtydliga texterna för eleverna, det vill säga, att både innan och efter högläsningen koppla texten till det aktuella lektionsinnehållet, vilket gjordes vid de resterande lektionerna.

Materialval

Texterna som höglästes valdes utifrån vilka ämnesområden som var aktuella för de tre lärarna som skulle delta i studien.

Undervisning fysik årskurs 7

Till området om massa, volym och densitet lästes, uppdelat på fyra tillfällen, första kapitlet i *Sovande jättar* av Sylvain Neuvel. Kapitlet handlar om en flicka som ramlar ned i en stor grop och landar i en jättestor hand av metall. Flickan växer upp och utbildar sig till fysiker. Den stora handen som hittades i gropen ska nu undersökas och utforskas och här kommer metallers massa och densitet in. (Neuvel, 2018 s. 7-21)

Undervisning teknik årskurs 7

Till området produktdesign lyssnade eleverna på en podd där en produktdesigner berättar en anekdot om en upplevelse som gjorde henne intresserad av valet av sitt yrke. Upplevelsen berättas i skönlitterär stil och handlar om hennes fascination av förpackningens utseende och att det var den hon ville ha – inte innehållet. (Dhaouadi, 2013.). Efter det lästes två korta texter ur *Sömmerskan från Paris* av Georgia Kaufmann där huvudkaraktären beskriver utseendet på två parfymflaskor. Eleverna fick samtidigt se bilder på flaskorna och efterföljande arbete blev att själva beskriva ett antal parfymflaskor av olika karaktär med inriktning på genusperspektiv. (Kaufmann, 2022 s. 87-88, s 102)

Undervisning historia årskurs 9

I de två klasserna i årskurs 9 jobbade man under tiden för studien med mellankrigstiden, andra världskriget och kalla kriget i ämnet historia.

Den första texten som lästes till området mellankrigstiden var Vredens druvor av John Steinbeck. Texten behandlar depressionen i USA under 1930-talet. (Steinbeck, 2019 s. 386-390)

Nästa text som lästes var när undervisningen kommit fram till andra världskriget. Då höglästes ett kapitel ur 101 historiska myter av Åke Persson och Thomas Oldrup som handlade om olika rykten som spreds om Adolf Hitler. (Persson och Oldrup, 2011 s. 116-117)

Undervisningen fortsatte att handla om andra världskriget och då lästes det ur tre romaner som alla behandlade dagen D på olika sätt: Bengt Fredrikson och Andreas Palmaer, Andra världskriget-människorna mitt i striden, Astrid Lindgren, Krigsdagböcker 1939-1945 och Sedlighetsbyrån, av Christina Wahldén (Fredrikson & Palmaer, 2022 s. 92-99, Lindgren, 2015 s. 263-264, Wahldén, 2023 s. 7-8)

Därefter behandlades förintelsen och då fick eleverna lyssna till Heather Morris Tatueraren i Auschwitz. (Morris, 2018 s. 20-23)

Slutligen arbetade niondeklassarna med det kalla kriget och då fick de lyssna till Tunnel 29 av Helena Merriman. (Merriman, 2022 s. 15, 61-63)

Exit-tickets, intervjuer och enkät

Med exit-tickets menas en utvärdering som gjordes i slutet av de lektioner då eleverna haft högläsning i uppstarten. Dessa exit-tickets handlade om hur eleverna upplevde lektionsstarten, hur de kopplade texten till lektionsinnehållet och i vilken grad de blev intresserade av ämnet och ville veta mer. (Exempel på hur dessa exit-tickets såg ut finns i Bilaga 3).

Utvärderingarna bestod av dels slutna alternativa svar, i form av tre emojis 😊 😐 😞, och öppna svar med möjlighet att motivera sitt val av emoji. Hädanefter kommer emojisarna ersättas av begreppen positiv, neutral och negativ.

På utvärderingarna fanns alltid frågan om uppstarten med, men i övrigt varierade frågorna. Vid ett tillfälle lästes ingen text utan böckerna som utdragen kom ifrån presenterades och vid det tillfället handlade exit-tickets om huruvida eleverna fick lust att själva läsa boken.

När alla högläsningstillfällen var genomförda gjordes semistrukturerade intervjuer med tio elever från varje klass, i grupper om fem, från de tre aktuella klasserna. De intervjuades om sina upplevelser av att få lyssna till texter i början av vissa lektioner. Några exempel på frågor som ställdes var; vad tyckte du om högläsning, skulle du vilja ha mer högläsning i olika ämnen och blir du intresserad av ämnet vid högläsning? De undervisande lärarna intervjuades också för att ta reda på deras upplevelser och reflektioner. (Intervjufrågor till elever och lärare, se Bilaga 4 och 5).

En digital enkät till alla skolans undervisande lärare skickades ut med frågeställningar om hur intresset var för att använda skönlitteratur i sin undervisning. Resultatet av den här enkäten var inte föremål för studien, men kommer att tas upp i diskussionsdelen. (Frågeställningar, se Bilaga 6).

Forskningsetiska principer

Informations- och samtyckesblanketter delades ut och underskrifter från vårdnadshavare och elever samlades in från samtliga deltagande elever. (Bilaga 1 och 2).

Svaren från deltagande elever sammanställdes anonymt och uppgifterna användes endast för studien och i forskningssyfte.

Metodbeskrivning

Studien genomfördes som en blandning av kvantitativ undersökning genom exit-tickets för elever samt kvalitativ undersökning genom intervjuer med elever och berörda lärare. Exit-tickets utformades i form av frågeformulär där eleverna fick gradera upplevelsen samt möjlighet att motivera sina svar. I varje deltagande klass intervjuades tio elever, gruppvis om fem, med fördjupande frågor gällande lektionstillfällena. I en klass fick eleverna anmäla sitt intresse, i de två andra klasserna gjordes grupperna av pedagoger. Intervjuerna spelades in för att kunna återges korrekt. De deltagande pedagogerna djupintervjuades, spelades in och delar transkriberades.

Metoden valdes för att få in statistik över elevernas åsikter och för att förstå elevers och pedagogers åsikter och uppfattningar på djupet. (Denscombe, 2017)

I projektet har tre pedagoger fått tillgång till olika texter och en podcast anpassade till de aktuella undervisningstillfällena. Elever som deltog fick texten uppläst eller uppspelad och gjorde en utvärdering i form av exit ticket av lektionen med fokus på uppstarten, det vill säga högläsningen/lyssnandet.

Det gjordes också en digital enkät till samtliga undervisande lärare på skolan för att få en uppfattning om graden av intresse av att använda skönlitteratur i olika ämnen och ämnesområden.

Databearbetning och analys

Sammanställning av exit-tickets, intervjuer med elever och undervisande lärare i de utvalda klasserna samt en digital enkät om intresse hos lokala skolans undervisande lärare.

Exit-tickets

Exit-tickets räknades och sorterades efter varje tillfälle utifrån elevernas valda svar. En sammanställning av antal svar och tillhörande motiveringar gjordes i tabellform. Kommentarer som inte har med högläsning att göra, t.ex. "Harry är kung" redovisas inte.

Tabell 1: Exempel på tabell för sammanställning av exit-tickets.

Motiveringar			
	Antal/%	Antal/%	Antal/%
Frågeställning: Vad tyckte du om uppstarten av dagens lektion?			

Intervjuer

Intervjuer med både elever och lärare spelades in och anteckningar fördes under intervjutillfällena. De intervjuades svar och diskussioner sammanställdes och de delar som gav relevanta exempel till undersökningen transkriberades. I resultatdelen finns citat från dessa intervjuer att läsa.

Enkät

Enkäten till undervisande lärare gjordes i Forms, där vissa svar sammanställdes i diagram och presenterades automatiskt i det digitala formuläret och vissa fritt skrivna svar sammanfattades i tabellform.

Resultat

I den här delen redovisas resultat från exit-tickets och intervjuer (kvalitativa resultat). Resultaten från de gjorda exit-tickets svarar framför allt på den första frågeställningen om vad kan det bli för resultat gällande elevernas lust att lära, vid högläsning av annan litteratur än ämnens läromedel och resultaten från intervjuer svarar på den andra frågan frågeställningen om vilka andra vinster det kan finnas genom att lyssna på skönlitterära texter inom området/ämnet. Resultaten redovisas i två separata delar. Den första delen utgår från frågeställning ett; Hur upplever elever högläsning av skönlitteratur i andra ämnen än svenska som start på lektioner? och baseras på exit-tickets som eleverna genomförde efter varje aktuell lektion. Den andra delen utgår från frågeställning två; Vilka är effekterna när elever lyssnar på skönlitterära texter i andra ämnen än svenska som inledning på lektioner? och baseras på intervjuer med både elever och lärare

Exit-tickets

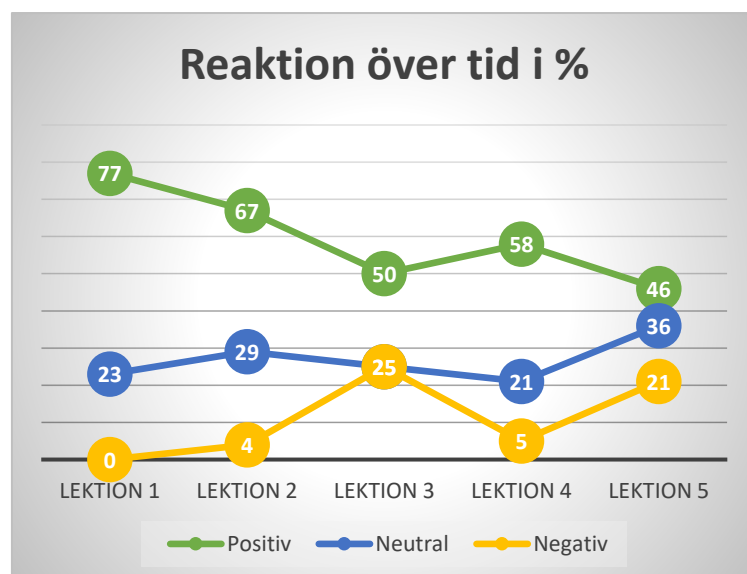
De exit-tickets som eleverna i testgrupperna svarat på innehöll frågor om uppstarten, förståelse för ämnet, lust att lära och intresse för litteraturen som lästs upp.

Testlektionerna startade med högläsning ur skönlitteratur som hade med ämnet/området att göra. Läraren läste högt och fortsatte sedan med ordinarie, planerad undervisning. Resultaten från de olika lektionstillfällena sammanställs här nedan med snitt i procent. Redovisningen är uppdelad i fysik åk 7, teknik åk 7 och historia åk 9.

Exit-tickets fysik åk 7

Till området om massa, volym och densitet lästes, uppdelat på fyra tillfällen, första kapitlet i Sovande jättar av Sylvain Neuvel. Kapitlet handlar om en flicka som ramlar ned i en stor grop och landar i en jättestor hand av metall. Flickan växer upp och utbildar sig till fysiker. Den stora handen som hittades i gropen ska nu undersökas och utforskas och här kommer metallers massa och densitet in. (Neuvel, 2018 s. 7-21). Det femte tillfället handlade om att undersöka intresset för elevernas lust att själva läsa boken, inget lästes då men exit-tickets gjordes.

Diagrammen, figur 2 nedan, visar ett snitt på 60% med elever som var positiva till högläsning som uppstart på lektionen. Linjediagrammet visar att eleverna var som mest positiva i början av studien. Lektion 3 har en dipp där antalet positiva åker ned och antalet negativa åker upp.

Figur2. Cirkeldiagrammet till vänster visar snittet för sammanlagt fem lektionspass i fysik åk 7. Fyra lektioner startade med lärarens högläsning, på den femte endast presentation av boken. I diagrammet redovisas den andel procent som markerat positiv, neutral eller negativ emoji. Linjediagrammet till höger visar elevernas reaktioner över tid gällande åsikt om uppstarten på lektionerna.

För varje fråga fanns möjlighet för eleverna att motivera sitt val. De motiveringar som eleverna gav har sammanfattats här i resultatdelen men kan läsas i sin helhet i bilagor nämnda vid varje tabell.

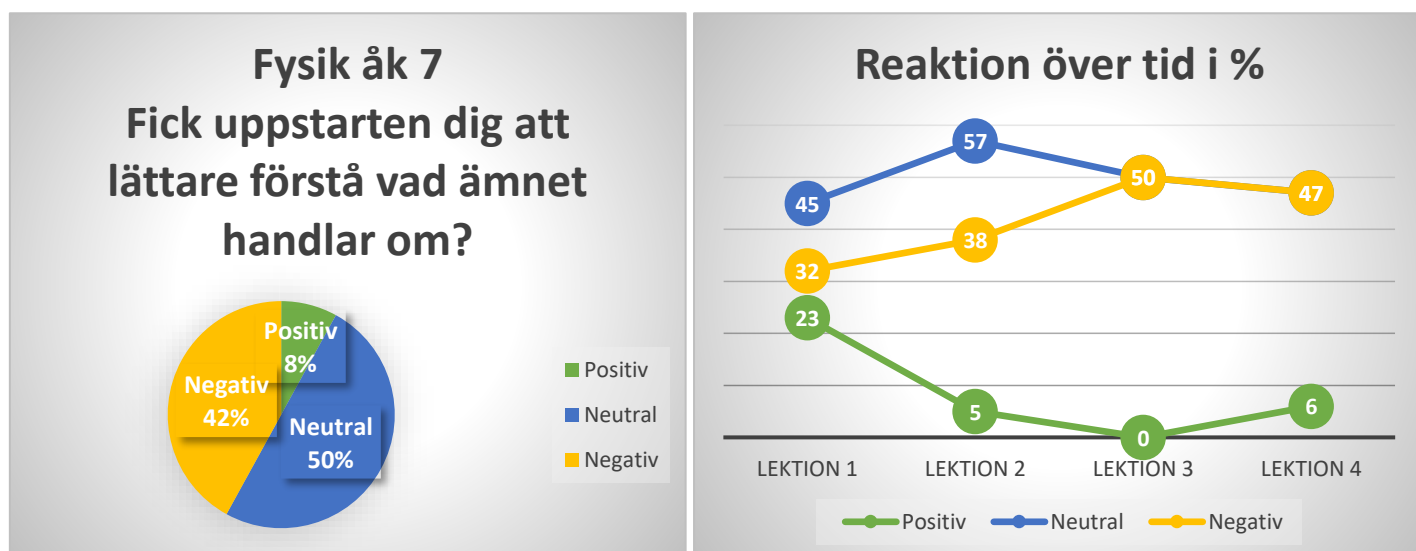
Tabell 2. Redovisning av motiveringar som eleverna gav i sina utvärderingar med exit-tickets gällande uppstarten av lektioner i fysik åk 7. Läraren läste vid fyra tillfällen kortare utdrag som uppstart på lektionen. Den femte lektionen som utvärderades startade med att visa och presentera boken, ingen högläsning det tillfället. Frågeställning i vänster kolumn. Elevexemplen här är formulerad och sammanfattad utifrån elevernas motiveringar. Motiveringarna kan läsas i sin helhet i Bilaga 7.

Motiveringar gällande uppstarten av lektioner i fysik åk 7

	😊 Positiv 60%	😐 Neutral 27%	😞 Negativ 13%
Frågeställning: Vad tyckte du om uppstarten av dagens lektion?	ELEVEXEMPEL: Det var en lugn och skön start, mysigt, man fick slappna av/vila, det var väldigt avslappnande, det var skönt att lyssna på bok. Det är kul med högläsning och det var en bra och spännande bok.	ELEVEXEMPEL: Det var avslappnande, det var skönt med en lugn uppstart, det var för lite läsningstid, kul men inte jättekul, det var lite rörigt men mysigt. Svårt att koncentrera mig, den hjälpte mig inte med lektionen. Det var långtråkigt, lätt att göra annat.	ELEVEXEMPEL: Dålig för vi fick inte vara i vår plugghörna, boken var tråkig, det var tråkigt, det slösade tid, jag hörde inget.

Tabell 2 visar exempel på motiveringar som elever skrev på sina exit-tickets. En del av de elever som valde att svara med neutral symbol har motiverat med positiva kommentarer på högläsningen såsom ”för lite läsningstid, avslappnande, lugn uppstart”. En del elever med negativ symbol har motiverat med andra saker än själva högläsningen. Att elever inte hörde kan tolkas som att de inte lyssnade eller att det var något som störde.

I figur 3 nedan redovisas det som elever svarade på frågan om uppstarten, lättare fick dem att förstå ämnet fysik. Lektion 3 har 0% positiva svar, den neutrala siffran är 50% vilket är ungefär som de andra lektionstillfällena. Samma lektion har också 50% negativa svar vilket är en ökning jämfört med lektion 4.

Figur 3. Resultat för sammanlagt fyra lektioner som startade med lärarens högläsning ur boken. I cirkeldiagrammet redovisas den andel procent som markerat positiv, neutral och negativ emoji. Linjediagrammet till höger visar elevernas reaktioner över tid gällande åsikt om uppstarten på lektionerna.

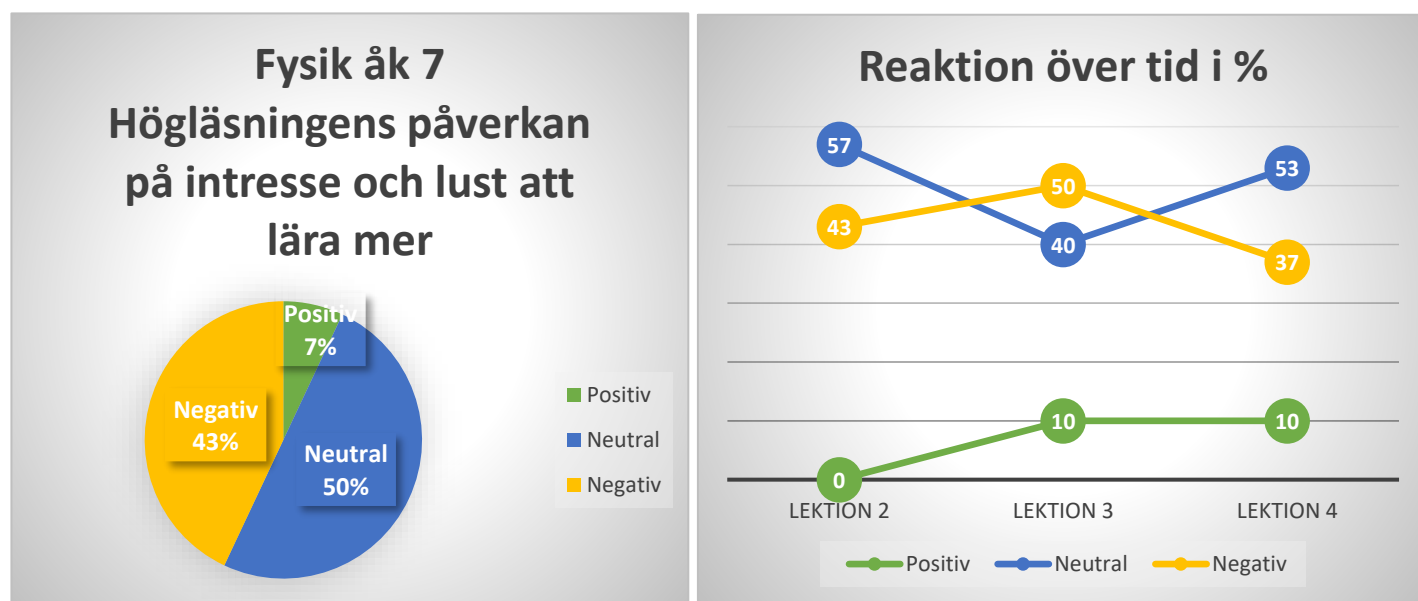
8% angav positiv symbol, att högläsningen bidrog till förståelsen. I linjediagrammet visar det att en fjärdedel tyckte att de fick större förståelse vid första lektionstillfället, sedan sjunker den positiva upplevelsen. De elever som valt den neutrala symbolen håller sig mellan 45 och 57 procent medan det negativa valet vandrar från 32% till 50%. De 92% av eleverna som valde neutral eller negativ symbol kopplade inte det upplästa till det som området behandlar utan kommenterar att det inte var något om fysik i boken och att det läraren läste upp inte hade med vad de arbetar med att göra. I tabellen nedan finns sammanfattande exempel på hur de motiverade sitt val av symbol.

Tabell 3. Redovisning av motiveringar som eleverna i åk 7 gav i sina utvärderingar med exit-tickets gällande förståelse för ämnet (fysik) via högläsning av skönlitteratur. Läraren läste vid fyra tillfällen ur första kapitlet i boken som uppstart på lektionen. Frågeställning i vänster kolumn. Texten här är formulerad utifrån elevernas motiveringar för att ge en sammanfattad bild av vad de skrivit. Motiveringarna kan läsas i sin helhet i Bilaga 7.

Motiveringar gällande förståelse för ämnet fysik åk 7

	😊 Positiv 8%	😐 Neutral 50%	😞 Negativ 42%
Frågeställning: Fick uppstarten dig att lättare förstå vad ämnet handlar om?	ELEVEXEMPEL: Man hade varvat ned, var avslappnad. Man fick lära sig mer av ämnet.	ELEVEXEMPEL: Det fick mig inte att förstå vad ämnet handlar om men det är bättre med läsning än vanlig genomgång. Jag förstod inte det, behöver tänka mer, kanske att jag förstod lite, jag lärde mig inget nytt.	ELEVEXEMPEL: Det var inget om NO i boken, den handlar inte om vad vi jobbade med, det vi gjorde, den handlar inte så mycket om fysik än, fattar inte vad den har med ämnet att göra.

I figur 4 nedan kan avläsas att hälften valde neutral symbol och motiverade det valet med blandade kommentarer, både positiva; det var kul, spännande, intressant och negativa; börjar tröttna, inte att jag ville lära mig mer, se tabell 4. 7% blev mer intresserade och 43% angav negativ symbol, att högläsningen inte ökade elevens intresse.

Figur 4. Resultat på frågeställningarna: Gjorde uppstarten att lektionen blev mer intressant och att du kände att du ville lära dig mer? och Har områdets upplägg gjort att du fått lust att lära dig mer?

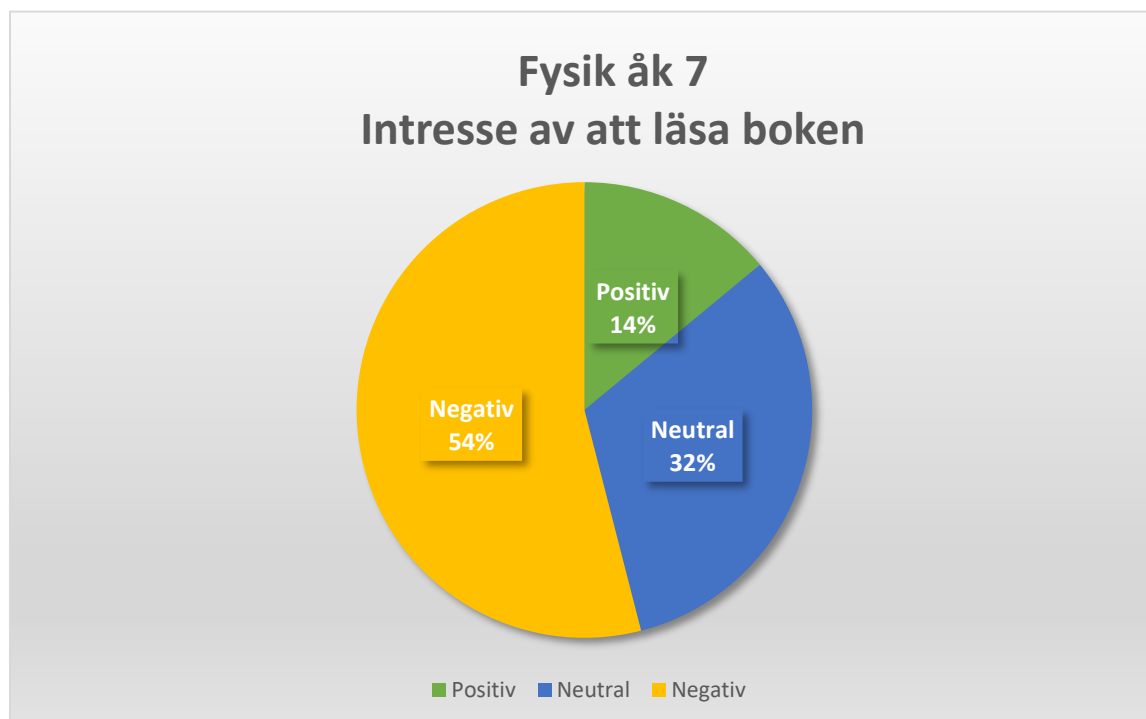
Nedan följer tabell 4 med exempel på motiveringar som eleverna gav gällande lust att lära mer.

Tabell 4. Redovisning av motiveringar som eleverna gav i sina utvärderingar med exit-tickets gällande ökande intresse av ämnet samt ökad lust att lära mer. Frågan ställdes på tre lektioner då läraren läste kortare utdrag som uppstart på lektionen. Frågeställning i vänster kolumn. Texten här är formulerad utifrån elevernas motiveringar för att ge en sammanfattad bild av vad de skrivit. Motiveringarna kan läsas i sin helhet i Bilaga 7.

Motiveringar gällande intresse och lust att lära i fysik åk 7

	😊 Positiv 7%	😐 Neutral 50%	😞 Negativ 43%
Frågeställning: Gjorde uppstarten att lektionen blev mer intressant och att du kände att du ville lära dig mer? Har områdets upplägg gjort att du fått lust att lära dig mer?	ELEVEXEMPEL: Man blev mer intresserad, det är en najs bok.	ELEVEXEMPEL: Inte att jag ville lära mig mer eller mindre, kanske lite, inte så mycket, jag vet inte riktigt. Ja lite, det var kul med högläsning, det var ett spännande ämne, det var intressant med en stor hand. Boken är ganska bra. Börjar tröttna på frågorna.	ELEVEXEMPEL: Ja. Nej. Jag ville inte lära mig. Jag kände inte att jag blev mer intresserad, jag förstod inte, det var bara en massa om grundämnen. Det var svårt att fatta. Jag har tröttnat. Boken hjälpte inte.

Nedan visas figur 5, lektionen startade med presentation och visning av den bok som läraren tidigare läst ur.

Figur 5. Visar resultat för elevers intresse att själva läsa boken, lektionen (ett tillfälle) startade med återblickar och presentation av hela boken. I diagrammet redovisas den andel procent som markerat positiv, neutral eller negativ emoji.

Positiv symbol fick 14% med kommentar att boken verkar spännande. 32% valde neutral symbol, några svarar ja, kanske, andra vill hellre läsa annat och några vill höra den uppläst.

Drygt hälften av eleverna satte negativ symbol med olika motiveringar som t.ex. jag hatar att läsa, den var jättetråkig, det är inte min typ av bok. Exempel på motiveringar i tabell 5.

Tabell 5. Redovisning av motiveringar som eleverna gav i sina utvärderingar med exit-tickets gällande intresse av att läsa den aktuella boken. Texten här är formulerad utifrån elevernas motiveringar för att ge en sammanfattad bild av vad de skrivit. Frågeställning i vänster kolumn. Motiveringarna kan läsas i sin helhet i Bilaga 7.

Motiveringar gällande intresse av att läsa boken, fysik åk 7

	 Positiv 14%	 Neutral 32%	 Negativ 54%
Frågeställning: Är du intresserad av att läsa boken som presenterades?	ELEVEXEMPEL: Ja. Den verkar spännande.	ELEVEXEMPEL: Jag har annat jag hellre läser. Ja lite. Ja kanske. Den var bra men orkar inte läsa själv. Bra bok men jag föredrar att läraren läser hela i klassen. Jag tycker fortfarande den är lite konstig men okej	ELEVEXEMPEL: Den var jättetråkig. Nej tyvärr, jag gillar mer andra bokgenrer Det är inte min typ av böcker. Jag hatar att läsa

Exit-ticket teknik åk 7

Området produktdesign i ämnet teknik startades upp med att lyssna på en podd där en produktdesigner berättar en anekdot om sin upplevelse av en förpackning som lockade till köp, utan innehållets betydelse (Dhaouadi, 2013). Dessutom lästes två korta utdrag ur ”Sömmerskan från Paris” (Kaufmann, 2022 s. 87-88, s 102) där huvudpersonen detaljerat beskriver två olika typer av parfymflaskor. Eleverna fick då också se ett bildspel på just de flaskorna. Efter detta fick de i bildspelet se ett antal andra förpackningar med dam- och herrparfymer, jämföra och reflektera över deras design ur genusperspektiv. I figur 6 nedan visas resultatet om vad eleverna tyckte om uppstarten på denna lektion.

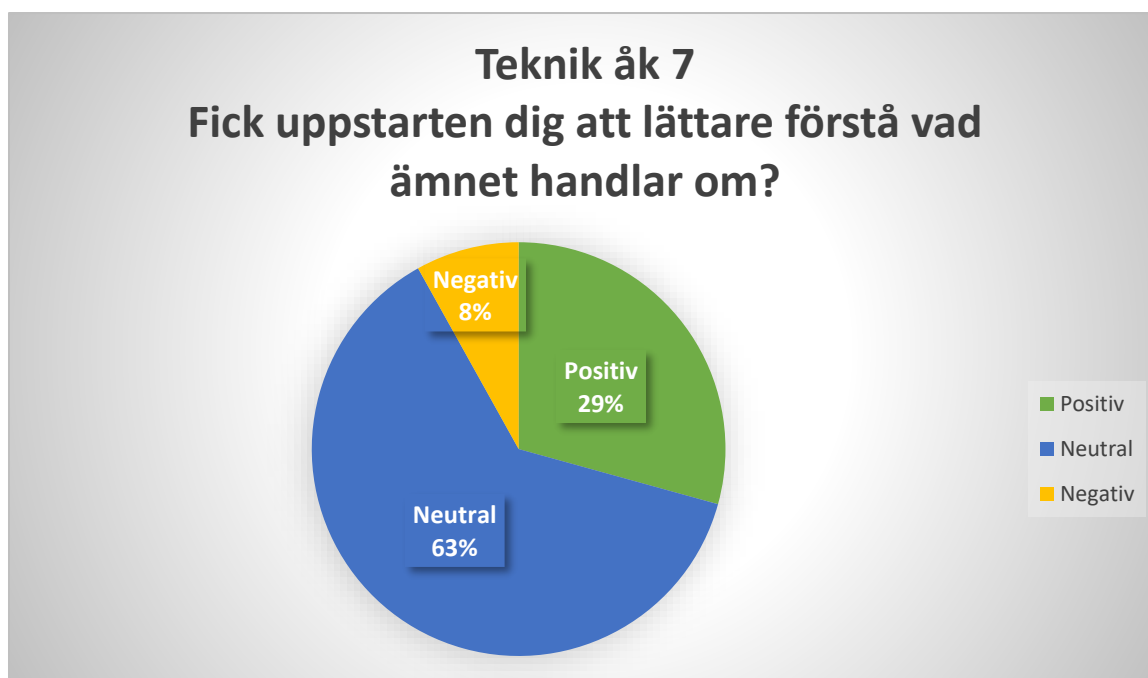
Figur 6. Visar elevernas uppfattning om uppstarten av första lektionen i området produktdesign i ämnet teknik. Ett lektionstillfälle.

Drygt hälften av eleverna valde den positiva symbolen, och valde att motivera med att det var kul och intressant. 46% valde neutral emoji, några med kommentarer angående svårighet med fokus och koncentration men också med att det var okej. Ingen elev valde negativ symbol i denna utvärdering. Eleve exempel i utdrag i tabell 6, alla motiveringar kan läsas i Bilaga 7.

Tabell 6. Kommentarer och motiveringar till uppfattning om uppstart?

Motiveringar gällande uppstart av lektion i teknik åk 7

	😊 Positiv 54%	😐 Neutral 46%	😞 Negativ 0%
Frågeställning: Vad tyckte du om uppstarten av dagens lektion?	ELEVEXEMPEL: Det var en rolig, kul och intressant uppstart. Det var kul att titta på parfymer.	ELEVEXEMPEL: Kunde inte fokusera bra. Den fungerade okej. Inte så intressant.	

Figur 7. Resultat för lektionstillfället gällande förståelse för ämnet kopplat till lyssnande på en produktdesigners anekdot samt lärarens högläsning ur skönlitterär bok. I cirkeldiagrammet redovisas den andel procent som markerat positiv, neutral och negativ emoji.

Andelen positiva till frågeställningen om uppläsningen underlättade förståelsen för arbetsområden var 29%. Den neutrala symbolen fick 62% och varierande motiveringar, några förstod redan tidigare och några förstod inte. 8% valde den negativa symbolen med motivering att det var problem med koncentration och att eleven upplevde att de inte började jobba förrän efter uppläsningen, se tabell 7.

Tabell 7. Kommentarer och motiveringar till uppfattning om uppstart av lektionen med inriktning på förståelse av ämnet. Frågeställning i vänster kolumn. Motiveringarna kan läsas i sin helhet i Bilaga 7.

Motiveringar gällande förståelse av ämnet teknik åk 7

	😊 Positiv 29%	😐 Neutral 62%	😞 Negativ 8%
Motivering Fick uppstarten dig att lättare förstå vad ämnet handlar om?	ELEVEXEMPEL: Jag förstod vad jag skulle göra. Jag förstod lite bättre.	ELEVEXEMPEL: Jag fattade redan innan, ganska lätt. Fattade inte vad vi skulle göra sen. Lite kanske. Inte så mycket.	ELEVEXEMPEL: Jag kunde inte koncentrera mig. Vi har inte börjat jobba.

Sammanställning i procent positiva, neutrala och negativa emojis för årskurs 7 i fysik och teknik finns som bilaga 8.

Exit-tickets historia åk 9

I de två klasserna i årskurs 9 jobbade man under tiden för studien med mellankrigstiden, andra världskriget och kalla kriget i ämnet historia.

Den första texten som lästes till området mellankrigstiden var Vredens druvor av John Steinbeck. Texten behandlar depressionen i USA under 1930-talet. (Steinbeck, 2019 s. 386-390)

Nästa text som lästes var när undervisningen kommit fram till andra världskriget. Då höglästes ett kapitel ur 101 historiska myter av Åke Persson och Thomas Oldrup som handlade om olika rykten som spreds om Adolf Hitler. (Persson och Oldrup, 2011 s. 116-117)

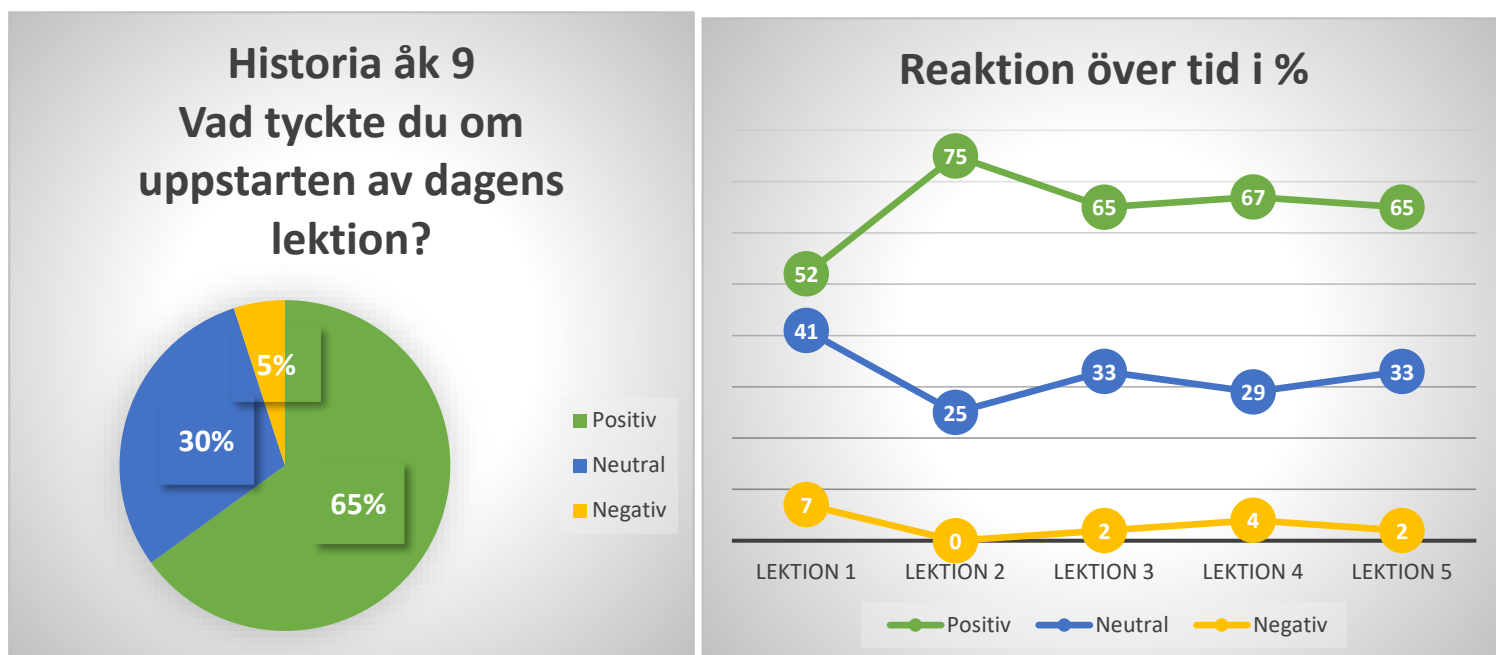
Undervisningen fortsatte att handla om andra världskriget och då lästes det ur tre romaner som alla behandlade dagen D på olika sätt: Bengt Fredrikson och Andreas Palmaer, Andra världskriget-människorna mitt i striden, Astrid Lindgren, Krigsdagböcker 1939-1945 och Sedlighetsbyrå, av Christina Wahldén (Fredrikson & Palmaer, 2022 s. 92-99, Lindgren, 2015 s. 263-264, Wahldén, 2023 s. 7-8)

Därefter behandlades förintelsen och då fick eleverna lyssna till Heather Morris Tatueraren i Auschwitz. (Morris, 2018 s. 20-23)

Slutligen arbetade niondeklassarna med det kalla kriget och då fick de lyssna till Tunnel 29 av Helena Merriman. (Merriman, 2022 s. 15, 61-63)

För varje fråga fanns möjlighet för eleverna att motivera sitt val. De motiveringar som eleverna gav har sammanfattats här i resultatdelen, men kan läsas i sin helhet i bilaga 9.

Diagrammen, figur 8 ovan, visar ett snitt på 65% med elever som var positiva till högläsning som uppstart på lektionen. Linjediagrammet visar att eleverna var som mest positiva vid det andra tillfället i studien. Texten som då lästes hade ett innehåll som eleverna reagerade på och som de kom ihåg. Det var få som var negativa till högläsning, som mest 7% och det var vid det första tillfället.

Figur 8 Visar resultat för sammanlagt fem lektionspass i vardera två klasser, alla fem startade med lärarens högläsning. I diagrammet redovisas den andel procent som markerat positiv, neutral eller negativ emoji. Linjerna visar elevernas reaktioner över tid gällande åsikt om uppstarten på lektionen. Gäller två klasser.

Tabell 8 här nedan visar exempel på motiveringar som elever skrev på sina exit-tickets. De som var positiva kommenterade det med att det var en lugn start, att det var roligt, att de förstod bättre. Någon kommentar på positiv skulle kunna stå på negativ text att man skulle vilja ha en med mer inlevelse. De som var negativa valde att inte kommentera. Samma gäller för flera kommentarer på neutral. Några kommenterar att de hade svårt att lyssna, att det var otydligt eller att det var svårt att förstå.

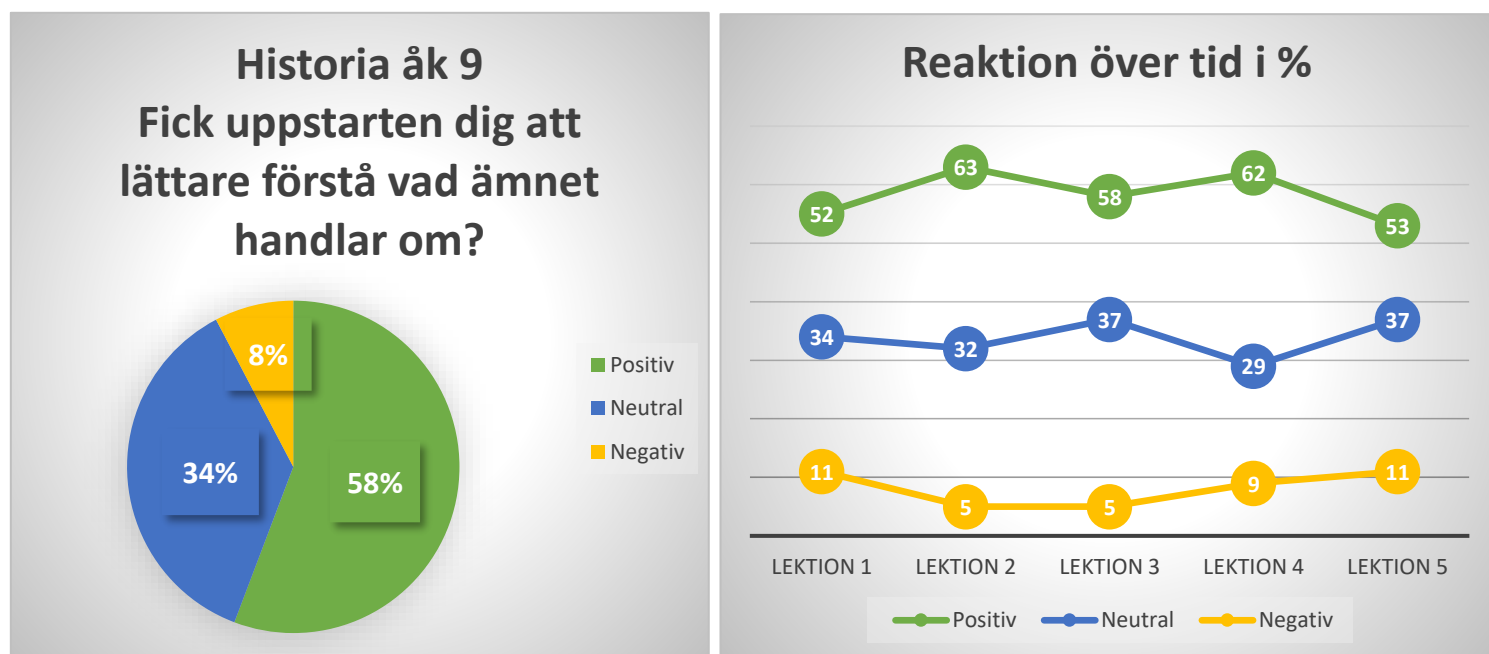
Tabell 8. Redovisning av motiveringar som eleverna gav i sina utvärderingar med exit-tickets gällande uppstarten av lektioner. Läraren läste vid fem tillfällen kortare utdrag som uppstart på lektionen. Texten här är formulerad utifrån elevernas motiveringar för att ge en sammanfattad bild av vad de skrivit. Motiveringarna kan läsas i sin helhet i Bilaga 9.

Motiveringar gällande uppstarten av lektioner i historia åk 9

	😊 Positiv 65%	😐 Neutral 30%	😞 Negativ 5%
Frågeställning: Vad tyckte du om uppstarten av dagens lektion?	ELEVEXEMPEL: Det var ett kul sätt att lära sig på. Lyssna på bok=bra Roligt och intressant, lugn start. Man förstod mer vad vi höll på med. Man fick en bättre bild av hur det var.	ELEVEXEMPEL: Man kanske tappar bort sig i huvudet om det är bokläsning först. Det var så där. Jag hade svårt att lyssna Det var okej. Den var otydlig. Det var svårt att förstå.	ELEVEXEMPEL:

	<p>Det var roligt och man förstod bättre. Bra start, roligt att du läste. Det var bra. Det var en bra bok. Skulle vilja ha en med mer inlevelse. Det var en bra uppvärmning typ. När lektionen börjar vill man ha det ganska lugnt. Man började tänka och det blev en lite mjukare uppstart. Det var roligt att lyssna på dig.</p>		
--	--	--	--

Cirkeldiagrammet i figur 9 visar att dryga hälften, 58 procent, angav positiv symbol, att högläsningen bidrog till förståelsen. I linjediagrammet syns att den positiva inställningen alltid ligger över 50 procent under studien.

Figur 9. Visar resultat för sammanlagt fem lektionspass, i vardera två klasser, alla fem startade med lärarens högläsning. I diagrammet redovisas den andel procent som markerat positiv, neutral eller negativ emoji. Linjerna visar elevernas reaktioner över tid gällande åsikt om uppstarten på lektionen gav dem ökad förståelse av vad ämnet handlar om. Gäller två klasser.

I tabell 9 nedan finns sammanfattande exempel på hur eleverna motiverade sitt val av symbol.

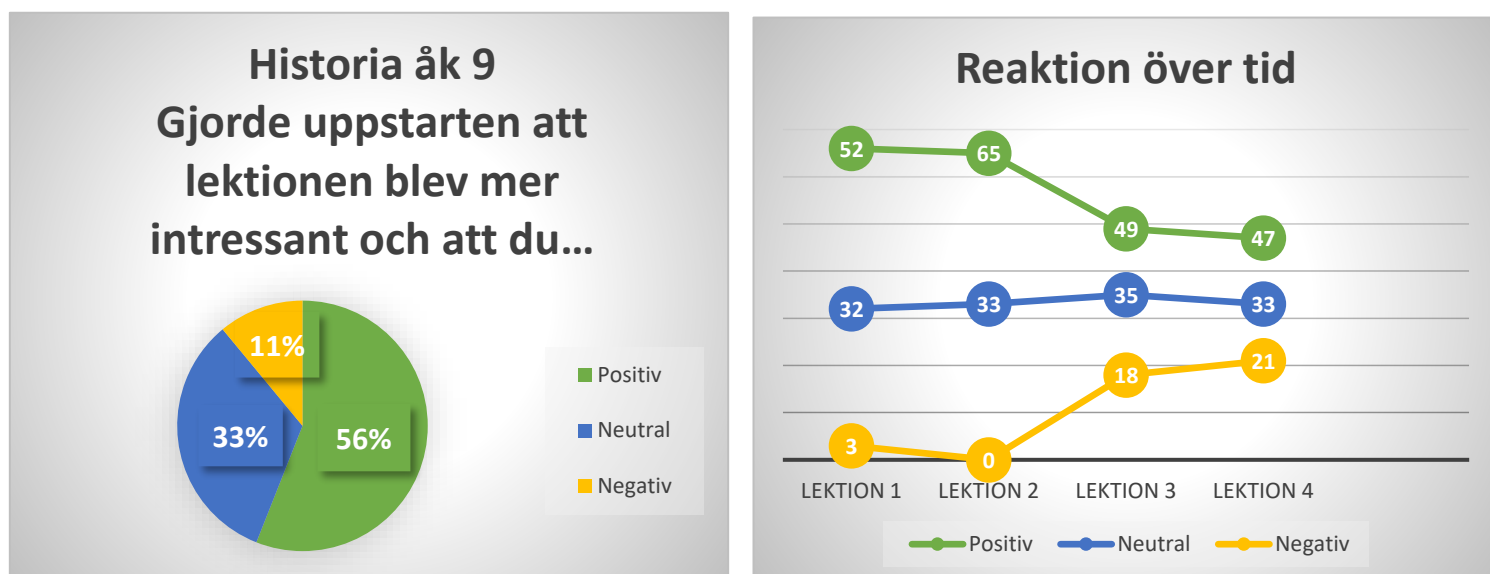
Tabell 9. Redovisning av motiveringar som eleverna gav i sina utvärderingar med exit-tickets gällande förståelse av ämnet. Läraren läste vid fem tillfällen kortare utdrag som uppstart på lektionen. Texten här är formulerad utifrån elevernas motiveringar för att ge en sammanfattad bild av vad de skrivit. Motiveringarna kan läsas i sin helhet i Bilaga 9.

Motiveringar gällande förståelse av ämnet historia åk 9

	 Positiv 58%	 Neutral 34%	 Negativ 8%
Frågeställning: Fick uppstarten dig att lättare förstå vad ämnet handlar om?	ELEVEXEMPEL: Det var bra. Jag förstod. Ja. Boken var om Depressionen. Det var bättre. Ja, det fick den. Tyckte att det vara jättebra. Ja, det gjorde det. Jag fick en bild av hur det var på den tiden. Det var roligt. Ja, för att man fick reda på det i berättelsen. Bok om historia=historialektion. Man fick en inlevelse.	ELEVEXEMPEL: Svårt Den hjälpte inte mig någonting. Man fick lite mer förståelse, men det var liksom inte wow. Man förstår väl lika mycket om man gör något annat eller om man läser en bok. Det var inte kopplat till andra världskriget (nej, men till depressionen). Ja, för att då hade man en aning om vad det skulle handla om. Ja, det blir en extra hjälp på lektionen.	ELEVEXEMPEL: Jag inte förstod

Tabell 9 visar exempel på kommentarer so eleverna skrev om uppstarten gjorde det lättare för dem att förstå. Som tidigare har eleverna skrivit kommentarer som skulle kunna stå under andra emojis. De som skrivit att de var positiva tyckte att det var lättare att förstå och att de tex fick bättre inlevelse. De som var neutrala har skrivit kommentarer som att det inte gjorde någon skillnad eller att texten inte hade något med ämnet som de skulle läsa att göra. De som skrev att de var negativa kommenterade just att de inte förstod.

Figur 10 visar att eleverna var till 56% positiva till att uppstarten av lektionerna med högläsning gjorde att de blev mer intresserade och att de ville lära sig mer. Linjediagrammet visar också att eleverna blev mindre positiva och mer negativa till den effekten efter hand. De som var neutrala låg på ungefär samma nivå hela tiden.

Figur 10. Cirkeldiagrammet visar resultat för sammanlagt fyra lektionspass, alla fyra startade med lärarens högläsning. I diagrammet redovisas den andel procent som markerat positiv, neutral eller negativ emoji. Gäller två klasser. Linjediagrammet till höger visar elevernas reaktioner över tid gällande åsikt om uppstarten på lektionen gjorde att de blev mer intresserade av ämnet och ville lära sig mer.

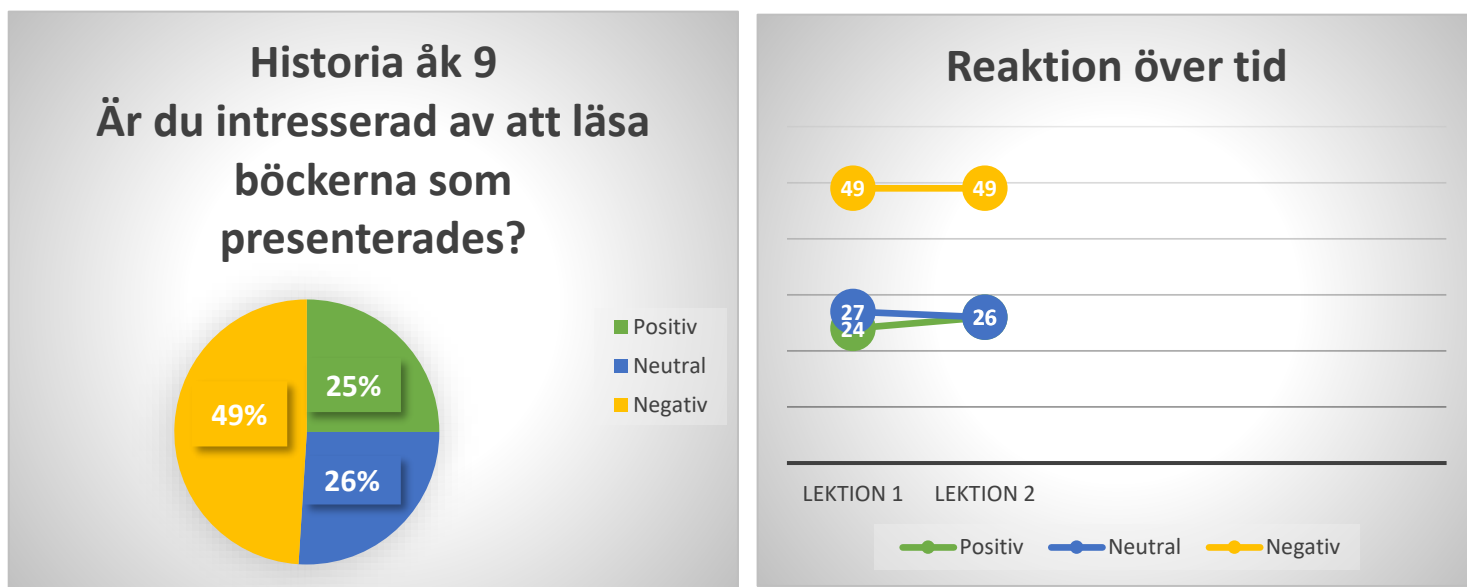
Tabell 10 nedan visar elevernas kommentarer till om de blev intresserade av ämne och ville lära sig mer. De som var positiva skrev bl a att högläsningen gjorde dem mer intresserade, att de fick höra om händelsen ur olika perspektiv och att det var roligt. De som var neutrala skrev att det var intressant, men att de inte ville lära sig mer.

Tabell 10. Redovisning av motiveringar som eleverna gav i sina utvärderingar med exit-tickets gällande uppstarter av lektioner. Läraren läste vid fyra tillfällen kortare utdrag som uppstart på lektionen. Texten här är formulerad utifrån elevernas motiveringar för att ge en sammanfattad bild av vad de skrivit. Motiveringarna kan läsas i sin helhet i Bilaga 9.

Motiveringar gällande intresse och lust att lära, historia åk 9

	😊 Positiv 56%	😐 Neutral 33%	😞 Negativ 11%
Frågeställning: Gjorde uppstarten att lektionen blev mer intressant och att du kände att du ville lära dig mer?	ELEVEXEMPEL: Ja, det är klart Ja, eftersom det är roligt Ja, det var jätteroligt För att det var en lugn start Det fick mig att bli intresserad av kriget Texterna berättade om händelsen ur olika perspektiv Det var intressant Det var bra fakta	ELEVEXEMPEL: Lektionen blev mer intressant, men jag kände inte så stor vilja att lära mig mer. Fortfarande ganska samma driv att lära mig mer. Det var bra, men jag blev inte mer intresserad	ELEVEXEMPEL:

Figur 11 visar de två tillfällena då eleverna blev tillfrågade om de blev intresserade av att läsa de böcker som presenterades. Hälften av eleverna kunde inte tänka sig att läsa böckerna, 25 % kunde tänka sig det och 25% var neutrala.

Figur 11. Cirkeldiagrammet visar resultat för sammanlagt två lektionspass, i vardera två klasser. Båda passen i de två klasserna startade med lärarens högläsning. I diagrammet redovisas den andel procent som markerat positiv, neutral eller negativ emoji. Linjediagrammet till höger visar elevernas reaktioner över tid gällande åsikt om de blev intresserade av att läsa mer från den litteratur som presenterades.

Tabell 11 visar elevernas kommentarer huruvida de ville läsa de presenterade böckerna eller inte. Denna fråga är den som de som valde negativ emoji skrev flest kommentarer om. De som var negativa till läsning skrev att de inte gillade att läsa och att de inte gillade ämnet, inte så många kommenterade just de böcker som hade presenterats.

Tabell 11. Redovisning av motiveringar som eleverna gav i sina utvärderingar med exit-tickets gällande intresse av att läsa boken. Läraren läste vid fem tillfällen kortare utdrag som uppstart på lektionen. Vid två av dessa tillfällen fick klasserna även svara på om de själva ville läsa mer ur böckerna som presenterades. Texten här är formulerad utifrån elevernas motiveringar för att ge en sammanfattad bild av vad de skrivit. Motiveringarna kan läsas i sin helhet i Bilaga 9.

Motiveringar gällande intresse att läsa boken, historia åk 9

	😊 Positiv 25%	😐 Neutral 26%	😞 Negativ 49%
Frågeställning: Är du intresserad av att läsa böckerna som presenterades?	ELEVEXEMPEL: Den lät intressant Man lär sig när någon annan läser. Redan läst den.	ELEVEXEMPEL: Det är inte min stil av bok. Jag läser inte ofta. Lite mer intressant. Inte direkt, men låter intressant.	ELEVEXEMPEL: Nej, tycker inte om att läsa. Den lät tråkig. Jag vill inte. Nej, tyvärr. Tycker att SO är tråkigt. UUUU, nej! Gillar inte SO.

			<p>Jag vill inte läsa om verkliga krig eller liknande. Jag gillar inte såna böcker. Jag gillar inte att läsa. Jag vill inte läsa. Orkar inte. Jag hatar att läsa.</p>
--	--	--	--

Sammanställning i procent för alla positiva, neutrala och negativa emojis för årskurs 9 i historia finns att läsa i bilaga 10.

Intervjuer

Intervjuer med elevgrupper

I varje av de tre deltagande klasserna intervjuades tio elever, uppdelade i två grupper med fem elever i varje. Vi ställde fördjupande frågor gällande lektionstillfällena där högläsning har varit ett inslag i uppstarten. Intervjuerna spelades in, lyssnades på i efterhand, vissa delar transkriberades och vissa delar sammanfattades.

Vid intervjuerna berättar eleverna om hur de upplever högläsning som start på de olika lektionerna. En majoritet av eleverna kommenterar högläsningen som någonting positivt. Exempel på vad de uppskattar uttryckte de enligt nedanstående citat.

”Det blir ett roligare sätt att att, lära sig på.”

”Mmm, ja, istället för att sitta och läsa själv. Istället för att bara ha en genomgång, då är det roligare kanske och variera lite, med att läsa och så, alltså lite så, det blir ju roligare.”

”För mig själv så tycker jag ju mest högläsning, liksom mer najs, för då slipper man liksom sitta där och bara mmm... och sen när folk börjar bli klara så börjar dom att prata så då är högläsning mycket bättre.”

”De e bra, då får man en uppfattning om va de handlar om alltså de man ska lära sej om.”

”Ja tycker de e bra å läsa texten i början för de e ju så hära en bra uppvärmning för lektionen.”

I en av elevgrupperna var ett par elever negativa till högläsning och kommenterar:

”ja lyssnar inte, då fattar ja inte ... ja är inte intresserad.”

Utifrån det som eleverna under intervjuerna kommenterade och resonerade kom det fram, att det vid sidan av att högläsningen upplevdes positivt, också fanns andra effekter med högläsningen:

”De känns som att de kommer att fastna mer då om man jobbar mere efter...”

”Om en så här... läraren är ju så här mycke för de här då kan de ju inspirera nån elev, men åh, de här låter ju intressant för mig.”

”Att man kan lära sig...på ett annat sätt också än å bara kolla på de.”

Flera elever i de olika grupperna tar upp lugnet i starten av lektionen som de upplevde att det blev med högläsning: ”de e inte så där stökigt i början”.

Elever uppskattar även högläsning som avbrott ”speciellt på långa lektioner... eller ämnen som man har ofta”.

En annan effekt som också togs upp att man kommer in på saker som kan vara viktiga för förståelsen men som inte tas upp i ordinarie läromedel:

”...nämen så här me D-dagen eller D-day de här me vädret va ganska intressant hur mycket som stod på spel med bara vädret just.”

Det sammanvägda resultatet av elevintervjuerna är att majoriteten av eleverna är positiva till högläsning av skönlitteratur i andra ämnen än svenska och att det finns andra positiva effekter som till exempel att det blir en lugn start, det kan vara inspiration och att det blir information om andra saker än bara den rena faktan som finns i det ordinarie läromedlet.

Anteckningar och transkriberingar kan läsas i bilaga 11.

Individuella intervjuer med undervisande lärare

De deltagande pedagogerna reflekterade över vilka effekter det kunde bli av att använda denna metod med högläsning av skönlitteratur som uppstart på lektioner i olika ämnen. Lärarna kunde se att det blev en röd tråd, att det blev ett vidare begrepp om ämnet och att eleverna kunde se ämnet i ett större perspektiv. De uppgav också att läsningen gjorde att de blev mer engagerade och stannade till lite extra länge vid det ämnesområde som kopplades till högläsningen. De menade att det blev fler krokar för eleverna att hänga upp sig på eftersom de gillar olika saker. Berättelser om människor gjorde undervisningen mer levande och engagerade eleverna. Det kunde också kännas mindre abstrakt och att: ”skönlitteraturen kan hjälpa oss att ifrågasätta”. Även lärarna noterade och tog upp detta med lugn start på lektionen.

”Jag gillar sånt här, gillar att blanda in sånt som väcker intresse, lugn start. Jag blir engagerad. Bra att få in en sådan rutin.”

De nackdelar som pedagogerna nämnde var att du som lärare inte kunde veta om eleven lyssnade eller ej och det kunde vara kämpigt för de elever som har svårt att koncentrera sig. Pedagogerna var ense om att fördelarna övervägde.

”Det är ett bra pedagogiskt sätt att... att närma sig ett ämne, att man börjar med läsning av något slag. Det tror jag.”

”Jag tror på det här. De hör inte ofta berättelser. Det ökar intresset. Viktigt att få in fantasin!”

Sammanställning av intervjuerna med de tre pedagogerna kan läsas i Bilaga 12.

Diskussion

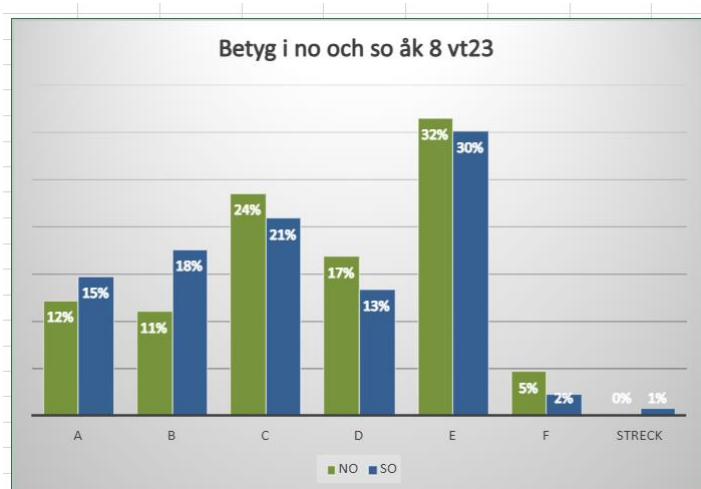
Vi är medvetna om att det är svårt att göra en studie där elever får motivera vad de tycker eftersom många saker kan påverka; elevens ålder och dagsform, hur eleven tolkar frågan, vad eleven tycker om ämnet, hur läraren undervisar etc. Vi är också medvetna om att vi har ett större underlag i historia där två grupper undersöktes, medan vi bara hade en grupp i fysik och teknik. Trots detta menar vi att vi ändå kan se en tendens utifrån resultatet.

Studien

I läroplanen står att eleverna ska få varierad och balanserad sammansättning av innehåll och arbetsformer samt ges rika möjligheter att samtala. Gällande skolutveckling uppmanas att alla ämneslärare arbetar med olika sorters texter. Vilka texter som ska användas och vilka frågeställningar eleverna ska jobba med är enligt Mary Ingemansson viktigt. Hon uttrycker det ”Man måste planera lämpliga frågor till vald text, organisera läsningen i förväg och veta vad läsningen ska mynna ut i”. (Skolverket, 2022). Syftet med vårt projekt är att förändra undervisningen i grundskolans senare årskurser med hjälp av skönlitterära texter som komplement till ordinarie undervisningsmaterial.

Detta kräver en drastisk förändring av synen på kunskap, både hos elever och pedagoger. Alla ämneslärare behöver vilja ändra sin undervisning och våga prova nya metoder. Ett problem kan vara att det upplevs att det inte finns tid att få till det på grund av ämneskursplanernas redan stora innehåll, ett annat kan vara att lärare är ointresserade av att utveckla sin undervisning. Det vore önskvärt att fler ämneslärare än de som har svenska kunde upptäcka att skönlitteratur är en diger källa till kunskap. I Wredmarks arbete ”Nyttjande av skönlitteraturens värld i NO-undervisning” blev en slutsats: ”Alla pedagoger ser stora fördelar med att använda sig av skönlitteraturens oändliga rikedom i NO-undervisningen som kunskapskälla.” (Wredmark, 2016). Vi tror också att NO-ämnena kan få stor hjälp av skönlitterära texter för att få eleverna att förstå ämnets abstrakta karaktär.

På den lokala skolan ligger NO-ämnena lägre gällande de högre betygen om man tittar på betygstatistiken och jämför med SO-ämnena, figur 12.

Figur 12, diagrammet visar betygstatistik för ämnena no och so åk 8 vt 2023 på den lokala skolan.

I intervjun med läraren i NO framkom det att skönlitteratur kan hjälpa till att ifrågasätta och få ämnet att kännas mindre abstrakt. Det påpekades också att skönlitteraturen kan ge vidare

begrepp och större perspektiv samt får i gång en diskussion med eleverna. Det tar ämnet in i verkligheten, i elevens vardag, och kan hjälpa till att konkretisera och förstå begrepp. Vi anser att detta naturligtvis inte bara gäller NO, utan alla ämnen där det abstrakta behöver förtydligas och konkretiseras.

I regeringens skrivelse ”Barns och ungas läsning – ett ansvar för hela samhället” (SOU, 2018:57) önskas fler ”forskningsprojekt kring effekten av olika metoder och arbetssätt kring läsning” och detta för att det är positivt för alla elever att arbeta språkutvecklande i alla ämnen.

Ett upplägg där alla ämneslärare på högstadiet arbetar med skönlitteratur skulle underlättas om det i kursplanerna förtydligades vilka ämnesområden man ska arbeta med i de olika årskurserna och inte bara per stadium. Om det fanns en sådan uppdelning skulle det underlätta planeringen av undervisningen där skönlitteratur då skulle kunna ingå. Eftersom både regeringen och Skolverket påpekar vikten av läsning i alla ämnen skulle det förenkla om det också stod med i alla ämnenas kursplaner att skönlitteratur med fördel kan användas. Detta skulle även underlätta för ämnesövergripande arbeten. Så länge den uppdelningen inte finns, ligger ansvaret, att hitta litteratur som passar in i skolornas lokala arbetsplaner för varje ämne, på varje skola, ämneslag och i slutändan på varje ämneslärare. Detta tror vi kan bli en stor stressfaktor för pedagogerna och att detta med att arbeta med skönlitteratur faller bort eftersom det inte finns med i kursplanernas centrala innehåll.

Både läroplanens och regeringens skrivelser talar för att vårt arbete är av stort värde. Vi har försökt att reda ut hur undervisningen skulle kunna utvecklas genom att föra in skönlitterära texter i skolans alla ämnen. Vi ställde oss frågan ”Hur upplever elever högläsning av skönlitteratur i andra ämnen i svenska som start på lektionen?” och fick mycket kunskap om hur eleverna ställer sig till det och de är överlag mycket positiva till att lyssna till högläsning av skönlitterära texter. De uppskattar att lektionerna får en lugn start eftersom det blir mindre prat.

Under arbetets gång har vi upptäckt hur oerhört viktigt och avgörande för utfallet det är med en passande text till arbetsområdet. Texterna måste vara direkt kopplade till ämnet och kännas lockande för eleverna. I exit-tickets blir det tydligt, att där vi hittat en text som är klart kopplad till ämnesområdet uppskattas det mer och tvärtom, där eleverna har svårt att dra slutsatser om vad texten har med ämnet att göra blir det negativa svar. Det kan vi se i utvärderingarna av tekniklektionen där högläsningen och efterföljande elevarbete hade ett tydligare samband. Det resulterade i mer positiva svar på elevernas exit tickets än i ämnet fysik där eleverna hade svårare att göra kopplingar. En reflektion vi gjort när vi tittar på resultatet för hur elever reagerar över tid är att i de fall där det var större variation av textgenrer och kortare texter mottogs mer positivt än där en längre text delats upp på flera tillfällen. En effekt av högläsningen i allmänhet blev ändå att drygt hälften av eleverna nämnt i både utvärderingar och i intervjuer är att texten gjorde det lättare att förstå arbetsområdet.

Vi drar också slutsatsen att det finns en inväjningsperiod för eleverna att förstå att lyssna på en skönlitterär text i andra ämnen än svenska också är undervisning, men då är det viktigt att texten passar till ämnesområdet och det måste för- och efterarbetas. Elever nämnde i exit-tickets att texten inte alls hade med ämnet att göra, de förstod inte varför de skulle lyssna på just den texten. Slutsatsen blir att detta med att koppla det upplästa med område de arbetar

med är en verklig utmaning. Elever som säger sig inte förstå texten har antagligen ingenting att hänga upp texten på, ingen förkunskap. V.S. Naipaul säger i Molloy's avhandling "Läraren Litteraturen Eleven" att det är en fördel med igenkänning, det är svårt att förstå något som man inte har upplevt eller lärt sig". Molloy's egen studie visar på att då elever inte förstår texten skyller en del på sig själva vilket ju ger en negativ självbild. Andra skyller på texten och kan på så sätt få en avog inställning till litteratur. Molloy säger också att "Lärare kan ibland peka på brister antingen hos eleven eller i boken eller både och, men mer sällan på brister i sina didaktiska val.". (Molloy, 2002). Här bekräftas det vi erfarit att val av texter är väldigt viktigt och eleverna behöver också först hjälpas till att förstå vad de ska få lyssna på, de behöver förkunskaper för att kunna koppla skönlitteraturen till ämnet. J. Langer menar att det är av stor vikt att texten har en tydlig koppling till området och att inte ställa frågor för tidigt utan texten ska få ligga till grund för att öppna upp för reaktioner och diskussioner. "...litteratur bör betraktas som mer än en viss sorts text, eller en viss typ av innehåll, det handlar snarare om ett sätt att tänka." (Langer, 2005).

Det leder oss till att införandet av skönlitteratur i ämnen där det av tradition inte används kräver ett annorlunda arrangemang än de metoder vi använde i den här undersökningen. Vi använde skönlitteratur som uppstart på lektionen, eleverna hade inte fått tillräckliga förkunskaper för att förstå. Att göra tvärtom är kanske en bättre metod, först arbeta med fakta och sedan förstärka med diskussioner grundade i både fakta och en skönlitterär text.

Vi borde också haft en annan frågeställning på exit-tickets, i stället för: Vad tyckte du om uppstarten? borde frågan varit: Vad tyckte du om högläsning som start på lektionen? Vissa elever kommenterade andra svar på frågan, som till exempel att de fått nya platser i klassrummet eller att de repeterade inför ett prov. Vissa exit-tickets gav på detta sätt inte, för undersökningen, ett intressant svar. Vi borde också haft fyra emoji-symboler istället för tre på grund av att mittensymbolen, den neutrala, tolkades på många sätt, mest åt det positiva hållet vilket kunde utläsas av kommentarerna.

Vår andra frågeställning handlade om vilka effekterna kan bli när elever lyssnar på skönlitterära texter i andra ämnen än svenska som inledning på lektioner. Molloy's doktorsavhandling visar att det är viktigt att läraren är engagerad i texten och att för-och efterarbete, sammanhang samt att problematisera texten gör den relevant och intressant för eleverna (Molloy, 2002). Detta fick vi bekräftat dels genom resultatet av vår undersökning med exit-tickets, dels genom de efterföljande intervjuerna med elever och pedagoger. En elev uttryckte det så här: "Om en så här...läraren är ju så mycke för det här då kan de ju inspirera nån elev...". Lärarna var ense om att läsningen gjorde att de blev mer engagerade och stannade till lite extra vid ämnesområdet. En effekt blev alltså ett ökat engagemang.

Senaste PISA-undersökningen visar att läsningen hos femtonåringar i Sverige har gått ner ytterligare. Vi märkte av detta när vi frågade eleverna om de kunde tänka sig att läsa vidare i de böcker som vi valt utdrag ur. Majoriteten sa att de inte ville läsa vidare, eftersom de inte läste böcker. Vi noterade att många inte var negativa till själva böckerna, tvärtom, om någon läste högt för dem så kunde de tänka sig att lyssna vidare; "För mig själv så tycker jag ju mest högläsning, liksom mer najs, för då slipper man liksom sitta där och bara mmm..." (elevintervju). Enligt Herlitz (2023) läser eleverna bara om de måste och menar att om eleverna inte läser själva får vi läsa för dem. Både Herlitz och Wikdahl (2023) är inne på att högläsning är viktigt av många anledningar: ökat ordförråd och förmågan att dra slutsatser.

Ett gediget språk krävs för att kunna fatta självständiga beslut och är avgörande för en demokrati. Därav drar vi slutsatsen att vi måste få in texter av olika slag i undervisningen och diskutera dem.

Detta att arbeta vidare med den höglästa texten togs upp av både elever och lärare i intervjuerna. En del av eleverna tyckte att det skulle vara ett stöd för fokus att få någon frågeställning innan läsningen för att verkligen lyssna på texten. Westlunds forskning (2020) bekräftar resonemanget, där tas upp betydelsen av att använda sokratisk frågemetod med avstamp i skönlitterär text för att fånga elevernas intressen.

Enligt Körling (2016) skapar högläsning gemenskap, sammanhang och koncentration. Just dessa ord har varken elever eller lärare nämnt i vår undersökning, men en effekt blev att många sa att de var positiva till högläsningen som gav en lugn gemensam start på lektionen och att arbetsron blev bättre, vilket ju kan likställas med koncentration. "Den lugna starten blev konkret, mycket mer intresseväckande eftertänksamhet. Skönt med annat än fakta. Fångar fler, sådant som inte lockar alla"(lärarintervju). Detta är alltså ytterligare en effekt.

Högläsningen medierar alltså förändringen, en faktor som påverkar arbetsron och koncentrationen som i sin tur påverkar inläringen och välmåendet. En slutsats vi drar, precis som Körling, är att även om varken lärare eller elever sagt det, så blir det en typ av gemenskap om alla arbetar med samma text. Samtidigt stärker och förtydligar det ämnet samt ger eleverna ett sammanhang. Ett experiment som handlar om studiero och vad som kan påverka inläringen utsätts en klass för i programmet Pluggkoden. Halva klassen får sitta i ett tyst rum utan något som distraherar, den andra halvan av klassen får sitta i ett rum där man får lyssna på musik, där prat tillåts och där människor kommer och går. Samtliga får samma mängd material att läsa in på samma tid. Efteråt får alla göra samma test. Det blir ett mycket bättre resultat i den grupp som fick sitta i det tysta rummet. (Fernström, 2015).

Eleverna skriver i exit-tickets och säger i intervjuer att det var intressant och kul, men de får inte lust att lära. Här har vi funderat över hur eleverna definierar begreppet "lust att lära". Om eleverna fått förklarat för sig Körlings (2023) definition, att det handlar om meningsfullhet och känna glädje i att nå högre kunskaper genom att erövra något nytt och kämpa på, kanske svaret blivit något annat. Det nya att erövra är att öva på att dra slutsatser och att koppla innehållet i den skönlitterära text de lyssnat på till det arbete de sedan gör på lektionen. Eleverna borde ha fått mer information om vad det hela går ut på, just det att det statiska arbetet på lektionen kompletteras och varieras med att få lyssna på högläsning av en skönlitterär text, att texten ingår i undervisningen.

Ett problem som existerar i dagens samhälle och som skolan måste förhålla sig till är att alla människor är luststyrda, hjärnan motiveras av dopamin och där får vi numera snabba kickar utan direkt ansträngning via det digitala. Hjärnan tycks älska denna snabba stimulans och lockas framåt, vi skrollar vidare. (Hansen, 2019) Att lyssna på, eller läsa i, en bok ger inte samma tillfredsställelse med detsamma. En del elever kommenterade att det var svårt med koncentrationen under högläsningen, några av dem poängterar att det kunde varit bra med att ha texten framför sig och några ville gärna ha en frågeställning innan.

Eleverna tycker att det är lättare att se en röd tråd i SO, men inte i NO. Kan man använda skönlitteratur mer eller på något annat sätt för att öka förståelsen och kunna sätta in kunskaperna i NO i ett sammanhang? Det skulle innebära att öppna upp NO-ämnena, att det

blir olika perspektiv och en koppling till elevernas verklighet. Kan det vara svårigheten med NO och matematik? Att det är för statiskt, för snäva ramar, att eleverna behöver en annan typ av undervisning än bara den faktabaserade? Enligt Langer (2005) har lärare i natur- och samhällsvetenskapliga ämnen skolats i en logiskt orienterad tradition. ”För dessa lärare framstår tanken att använda litterära erfarenheter för att berika elevers sätt att tolka innehåll ofta som ett radikalt nytt koncept.”

Betydelse framöver

Den undersökning som vi genomfört visar att elever tycker om högläsning men att lusten att lära inte påverkas. Det undervisande lärare ser är dock att trots att eleverna inte förstår det öppnar anpassade texter upp nya ingångar och ger undervisningens innehåll större perspektiv och ger eleverna fler krokar att hänga upp sig på. Lärarna vittnar också om att de märker att berättelser om människor gör undervisningen mer levande och engagerar eleverna.

Detta beskriver även Barbro Westlund (2020) i Att undervisa för livslångt lärande. Hon menar att högläsning är ett bra verktyg att använda för att fånga sina elever och även att väcka lusten hos dem, lusten till ett livslångt lärande.

En annan viktig faktor är att de involverade lärarna säger sig blivit mer engagerade, stannar till lite extra vid området och en av dem berättar: ”Allt som kan väcka intresse och skapa engagemang hos eleverna engagerar mig”. Det blir alltså en oväntad effekt som kan liknas vid någon slags ämnesutveckling, eller åtminstone en upplyftning, för den undervisande.

Den effekt som eleverna själva berättat i både exit-tickets och i intervjuer är att det blir en lugn start på lektionen, och här håller lärarna med, de märker att arbetsmiljön och arbetsron påverkas åt det positiva, vilket ju är en förutsättning för inläringen.

Vinsterna med att göra en förändring i undervisningen genom att använda sig av högläsning av skönlitteratur handlar alltså om arbetsmiljön, perspektiv på ämnet och ett ökat engagemang hos undervisande lärare.

Fortsatt forskning

I intervjuerna kom det fram att de deltagande lärarna kan tänka sig att arbeta mer med högläsning om de har tillgång till färdiga texter. Utifrån det positiva resultatet gjordes en enkät med frågeställningar om intresse av att använda skönlitteratur i sin undervisning oavsett ämne. Formsenkäten skickades till alla pedagoger på lokala skolan. Se Bilaga 6.

Den första frågan vi ställde lød: ”Om det fanns en litteraturbank, där tips på korta utdrag ur skönlitterära texter och liknande fanns kopplade till olika ämnesområden inom dina ämnen skulle du kunna tänka dig att använda dig av högläsning i din undervisning?”. Majoriteten var positiva till att utveckla sin undervisning med hjälp av skönlitteratur. Totalt 34 lärare svarade och 29 av dem var positiva och svarade ja. Fem svarade nej, två av dem kommenterade att "använder redan i svenska" och det borde betyda att de är lärare i svenska. Vårt fokus ligger på andra ämnen än svenska och vi drar slutsatsen att det finns ett stort intresse bland lärarkåren att införa mer skönlitteratur i de olika ämnena.

Vi ställde också frågan: ”I vilket/vilka ämne/ämnen skulle du vilja ha en text att högläsa?” som andra fråga och där kan vi se att alla ämnen är representerade utom musik. Intresset är alltså stort oberoende av vilket ämne läraren undervisar i.

Den tredje frågan var. ”Vilka ämnesområden skulle du önska att det fanns skönlitteratur till som stöd, inspiration, fördjupning? Ange ämne och arbetsområden.” På denna fråga fick vi många svar med önskemål om texter till en mängd arbetsområden från ämneslärarna.

Fortsatt forskning skulle alltså vara att leta och ta fram texter som passar arbetsområden i olika ämnen. Frågeställningar för en sådan undersökning skulle kunna vara:

- ”Vilka texter lämpar sig till olika ämnen och olika arbetsområden?” samt
- ”Hur kan arbetet med skönlitterära texter organiseras för att det ska bli genomförbart för pedagogerna?”.

Kan en effekt av detta bli ett mer lättplanerat och lättillgängligt ämnesövergripande arbete? I sammanställningen av ovan nämnda enkät kan man se arbetsområden som korrelerar över ämnena.

Det skulle också vara intressant att undersöka hur högläsningen i olika ämnen tas emot om metoden utvecklades. Förslag till fortsatt undersökning är att, efter att ha hittat lämplig text arbeta med högläsning på ett annat sätt än vad som prövats i vår undersökning. Förslag till annat arbetssätt skulle kunna vara att man startar upp och arbetar med ämnesområdet och parallellt med detta inför skönlitteratur som komplement efterhand, alltså när eleverna fått grundläggande förkunskaper eftersom det verkar viktigt att eleverna har dem för att kunna ta till sig texten och använda den som förstärkning av kunskapsinhämtningen.

Referenser

- Bernström, I & Wedin, K. (2018). *Skönlitteratur i undervisningen*. [Examensarbete, Uppsala Universitet]. Diva-portal. [FULLTEXT01.pdf \(diva-portal.org\)](#)
- Brodow, B & Rininsland K. (2005). *Att arbeta med skönlitteratur i skolan*. Upplaga 1. Studentlitteratur.
- Dhaouadi, A. (Programledare). (2013-05-13). Förpackningsdesignen, känslan och habegäret. [Poddavsnitt]. Kulturdokumentären. Sveriges Radio. [Förpackningsdesignen, känslan och habegäret 27 maj 2013 - Kulturdokumentären | Sveriges Radio](#)
- Denscombe, M. (2017). *Forskningshandboken*. Upplaga 3. Studentlitteratur.
- Fernström, M. (2015). (Programledare). *Fokusera och planera*. [TV-program tillgängligt till 30 juni 2024]. UR. [Pluggkoden: Fokusera och planera | UR Play](#)
- Fredrikson, B & Palmaer, A (2022). *Andra världskriget-människorna mitt i striden*. Upplaga 1. Alfabetabokförlag.
- Hansen, A. (2019). *Skärmhjärnan*. Bonnier fakta.
- Herlitz, K. (17 november 2023). *Våga tänk om – gör läsningen central i skolan!*. Vi lärare. [Herlitz: Våga tänk om – gör läsningen central i skolan! | Ämnesläraren – Svenska, språk mm \(vilarare.se\)](#)
- Herlitz, K. (2 juni 2023). *Högläsning på gymnasiet – ett riktigt lyckokast*. Vi lärare. [Herlitz: Högläsning på gymnasiet – ett riktigt lyckokast | Ämnesläraren – Svenska, språk mm \(vilarare.se\)](#)
- Ingemansson, M. (2016). *Lärande genom skönlitteratur*. Upplaga 1:2. Studentlitteratur.
- Kaufmann, G. (2022). *Sömmerskan från Paris*. (Ljungmark, H. 2021). Louise Bäckelin förlag. (2020)
- Körling, A-M. (30 november 2023). *Skolan satt fast i ordet som i en rävsax*. Vi lärare. [Körling: Jag tyckte om ordet lust tills jag förstod hur föräldrar tolkar det | Grundskolläraren \(vilarare.se\)](#)
- Körling, A-M. (Programledare). (Augusti 2016). *Koncentration och läsning*. [Poddavsnitt]. Läs för livet. Kulturrådet. [lasforlivet.se/ai ugusti2016.mp3](#)
- Langer, J. (2005). *Litterära föreställningsvärldar*. Bokförlaget Daidalos AB.
- Lindgren, A.(2015). *Krigsdagböcker 1939-1945*. Upplaga 1. Salikon förlag.
- Merriman, H.(2022). *Tunnel 29. Den sanna historien om den osannolika flykten under Berlinmuren*. Upplaga 2(sv). Bokförlaget Forum
- Molloy, G. (2002). *Läraren Litteraturen Eleven*. [Doktorsavhandling, Lärarhögskolan i Stockholm]. Avhandlingar.se. [5730.pdf \(su.se\)](#)
- Morris, H. (2018). *Tatueraren i Auschwitz*. Upplaga 1. Nona
- Neuvel, S. (2018). *Sovande jättar*. (Samuelsson, P. 2018). Brombergs förlag. (original Sleeping giants utgavs 2017)

- Persson, Å & Oldrup, T. (2011). *101 historiska myter*. Upplaga 1. Historiska media
- Regeringen. (2018). *Barns och ungas läsning – ett ansvar för hela samhället* (SOU 2018:57). Norstedts Juridik: [Barns och ungas läsning – ett ansvar för hela samhället \(regeringen.se\)](https://www.regeringen.se/barn-och-ungas-lasning)
- Skolverket. (2022). *Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet* [Läroplan \(Lgr22\) för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet - Skolverket](https://www.skolverket.se/laroplan-lgr22)
- Skolverket. (2022). *Skönlitteratur i alla ämnen främjar lärande* [Skönlitteratur i alla ämnen främjar lärande - Skolverket](https://www.skolverket.se/skonlitteratur-i-alla-amnen)
- Skolverket. (2023-12-05). *Försämrade PISA-resultat i Sverige och i många andra länder* [Försämrade PISA-resultat i Sverige och i många andra länder - Skolverket](https://www.skolverket.se/forsamrade-pisa-resultat)
- Skolverket. (2023-12-08). *PISA: internationell studie om 15-åringars kunskaper i matematik, naturvetenskap och läsförståelse* [PISA: internationell studie om 15-åringars kunskaper i matematik, naturvetenskap och läsförståelse - Skolverket](https://www.skolverket.se/pisa-internationell-studie)
- Steinberg, J. (2019). *Vredens druvor*. Upplaga 3. Albert Bonniers förlag
- Sveriges psykologförbund. (2023). *Psykologilexikon*. Psykologiguiden.se. [Slå upp mediering på Psykologiguiden i Natur & Kulturs Psykologilexikon](https://www.psykologiguiden.se/sla-upp-mediering)
- Tiberg, C. (Programledare). (2023). *Läs då för fan!*. [TV-program]. SVT. [Kulturnyheter special: Läs då för fan! | SVT Play](https://www.svt.se/kulturnyheter)
- Westlund, B. (2020). *Att undervisa för livslångt lärande*. Natur & Kultur.
- Wikdahl, D. (Regissör/Producent). (2023). *Läsglappet* [TV-program].
- Wredmark, J. (2016). *Nyttjande av skönlitteraturens värld i NO-undervisningen. - Use of the fiction world in science classes* [Examensarbete. Malmö Högskola]. Diva-portal. [Microsoft Word - Johanna Wredmark ExarbeteAvanceradNivå.doc .docx \(diva-portal.org\)](https://diva-portal.org/Word-JohannaWredmarkExarbeteAvanceradNiva.docx)
- Wilson, J. (2022-10-15). *Arbetsro – vad är det egentligen?. Kooperativt lärande.* [Arbetsro - vad är det egentligen? - Kooperativt lärande](https://www.kooperativt-larande.se/arbetsro)

Bilaga 1**ÅTERLÄMNAS IFYLLD TILL MENTOR SENAST TISDAG 22 AUGUSTI**

Samtycke till att delta i forskningsprojektet *SKÖNLITTERATUR SOM MEDEL FÖR LÄRANDE*, Palmbladsskolan

Jag har läst och förstått den information om studien som anges informationsbladet. Jag har fått möjlighet att kontakta projektansvariga med frågor. Jag får behålla den skriftliga informationen.

Jag/vi samtycker till att mitt/vårt barn deltar i studien som beskrivs i informationsbladet

Jag/vi samtycker **INTE** till att mitt/vårt barn deltar i studien som beskrivs i informationsbladet

Barnets namn och klass

Plats och datum

Vårdnadshavares underskrift och

namnförtydligande

Vårdnadshavares underskrift och

namnförtydligande

Bilaga 2

Information om att delta i forskningsprojektet SKÖNLITTERATUR SOM MEDEL FÖR LÄRANDE

INFORMATIONSBLAD TILL FORSKNINGSPERSONER

Ditt barn ingår i en klass som kommer att arbeta med ett forskningsprojekt. Här är en presentation av projektet och bifogat finns en samtyckesblankett.

*Läs information nedan och skriv under samtyckesblanketten **oavsett om ni samtycker eller inte** till att ert barn deltar. Skicka blanketten med ert barn till skolan **senast tisdag den 22/8**.*

Information om projektet och hur deltagarna valts ut

<p>Det är Uppsala kommun som erbjuder lärare att driva ett forskningsprojekt en dag i veckan under namnet "Forskning och Utveckling" (FoU) och just vårt förslag på forskning antogs detta läsår.</p> <p>Vi som driver projektet är båda lärare på Palmladsskolan, vi är Maria Karlström, lärare i textilslöjd och svenska och Linda Wallberg, lärare i svenska och so.</p> <p>Vi vill fråga er som vårdnadshavare om ni godkänner att ert barn deltar i en studie angående hur det uppfattas och mottages med införande av litterära texter i andra ämnen än i ämnet svenska.</p> <p>Vi som driver projektet har i samråd med andra undervisande lärare kommit överens om vilka klasser det skulle vara lämpligt att göra denna undersökning och ditt barn går alltså i en av dessa klasser. Ert barn kommer oavsett att delta i den ordinarie undervisningen. Syftet med undersökningen är att se om införande av litteratur kan öka förståelse och intresse för olika skolämnen.</p>

Vad det skulle innebära för ditt barn att delta i studien

<p>Om ni tackar ja till att barnet får delta kommer det att innebära:</p> <p>Etapp 1: Under ordinarie undervisning kontinuerligt och anonymt svara på hur lektionen uppfattades, en slags utvärdering.</p> <p>Etapp 2: Några elever kommer att få frågan om att sitta med i diskussionsgrupper om hur undervisningen uppfattats alternativt intervjuas ensam eller i par. Inga namn kommer att användas i rapporten.</p>

Information om studiens resultat

<p>Färdig undersökning publiceras digitalt på pedagog.uppsala.se (under hösten 2024).</p>

Det är frivilligt att delta

Det är helt frivilligt att delta i projektet. Ditt barn kan när som helst välja att inte vara med längre och behöver inte säga varför. Om ni eller barnet väljer att inte längre vara med kommer detta inte att påverka denne. Om barnet inte längre vill vara med ska denne meddela detta till den som ansvarar för projektet, se kontaktuppgifter nedan.

Behandling av personuppgifter

Projektet kommer inte att samla in eller använda någon information om ditt barn.

Kontaktuppgifter till ansvariga för projektet

Om ni har frågor eller funderingar, kontakta:

Maria Karlström, maria.karlstrom@skola.uppsala.se

Linda Wallberg, linda.wallberg@skola.uppsala.se

Bilaga 3

EXIT-TICKETS

DAGENS LEKTION (nr1) två tickets

Vad tyckte du om **uppstarten** av dagens lektion?

Motivera ditt svar:

Därför att.....

.....

Fick **uppstarten** dig att lättare förstå vad ämnet handlar om?

Motivera ditt svar:

Därför att.....

.....

DAGENS LEKTION (nr2) tre tickets

Vad tyckte du om **uppstarten** av dagens lektion?

Motivera ditt svar:

Därför att.....

.....

Fick **uppstarten** dig att lättare förstå vad ämnet handlar om?

Motivera ditt svar:

Därför att.....

.....

Gjorde **uppstarten** att lektionen blev mer intressant och att du

kände att du ville lära dig mer?

Motivera ditt svar:

Därför att.....

.....

DAGENS LEKTION (nr3) tre tickets

Vad tyckte du om **uppstarten** av dagens lektion?

Motivera ditt svar:

Därför att.....

.....

Fick **uppstarten** dig att lättare förstå vad ämnet handlar om?

Motivera ditt svar:

Därför att.....

.....

Har **områdets** upplägg gjort att du fått lust att lära dig mer?

Motivera ditt svar:

Därför att.....

.....

DAGENS LEKTION (nr4) två tickets

Vad tyckte du om **uppstarten** av dagens lektion?

Motivera ditt svar:

Därför att.....

.....

Är du intresserad av att läsa boken/böckerna som presenterades?

Motivera ditt svar:

Därför att.....

.....

Bilaga 4**Intervjufrågor elever**

Du har fått lyssna på högläsning ibland i ämnet...

Vad tyckte du om det?

Skulle du vilja att det var mer högläsning i olika ämnen?

Har du exempel på vilket/vilka ämnen där det skulle passa bra?

Blir du mer intresserad av ämnet vid högläsning?

Varför, vad tror du det beror på?

Läser du böcker på din fritid? Vilken typ av böcker i så fall?

Bilaga 5**Intervjufrågor undervisande lärare**

Har du märkt någon skillnad i intresse och måluppfyllelse i klasser med/utan läsning?

Gjorde det någon skillnad på ditt upplägg och ditt engagemang?

Vad blir skillnaden för dig om du läser eller inte läser i en klass?

Vilka fördelar ser du med högläsning?

Vilka nackdelar?

Vad behöver man tänka på?

Har du pratat om, kommenterat texten du läst, hänvisat/kopplat till undervisningen? Om – märkte du någon skillnad?

Kan du tänka dig att använda mer litteraturläsning i dina ämnen?

Bilaga 6

Formsenkät frågeställningar skolans undervisande lärare

1. Om det fanns en litteraturbank, där tips på korta utdrag ur skönlitterära texter och liknande fanns kopplade till olika ämnesområden inom dina ämnen – skulle du kunna tänka dig att använda dig av högläsning i din undervisning?

*

- Ja
- Nej
- Jag använder redan skönlitteratur (se ämne nedan)

2.

I vilket/vilka ämne/ämnen skulle du vilja ha en text att högläsa? *

- Matematik
- Fysik
- Kemi
- Biologi
- Teknik
- Historia
- Religion
- Samhällskunskap
-
- Geografi
- Bild
- Slöjd
- Musik
- Hem- och konsumentkunskap
- Idrott och hälsa
- Svenska
- Engelska
- Moderna språk
- Undervisar inte i något av ovanstående ämnen

3. Vilka ämnesområden skulle du önska att det fanns skönlitteratur till - som stöd, inspiration, fördjupning? Ange ämne och arbetsområden. *

Ange ditt svar

4. Läser du själv mycket skönlitteratur?

- Ja
- Nej
- Läser, men inte så ofta/mycket

Bilaga 7

Lektion nr 1	😊 Positiv	😐 Neutral	😞 Negativ
Uppstart	77%	23%	0%
Motivering Vad tyckte du om uppstarten av dagens lektion?	Trevligt att lyssna Lugn skön start Mysigt Hon läste Najs att lyssna Nice Den var bra Det var lugnt Skönt att börja med det Man får en lugn start Nice J läste så najs Skönt att inte jobba direkt Kunde ta en powernap Man fick slappna av (vilket man inte gör på rasten) Mysigt Skönt och lugnt men jag somnade nästan	Svårt att koncentrera mig Det var avslappnande men det var lätt att göra annat Långtråkigt Ok Bra fast det var för lite läsningstid	
Uppstart förståelse	23%	45%	32%
Motivering Fick uppstarten dig att lättare förstå vad ämnet handlar om?	Man hade varvat ned, var avslappnad Man lär sig mer av ämnet Jag blev trött Det bara gjorde det För att (sic)	Typ, fast vet inte, behöver fler lektioner att tänka på de Jag förstod inte det Långtråkigt Jag förstod inte bättre Jag fattade inte så mycket för jag är för trött nu Nja, kanske lite Jag vet inte, vi jobbade inte så mycket idag Det hjälpte inte så mycket Det fick mig inte att förstå vad ämnet handlar om men det är bättre med läsning än en vanlig genomgång Jag lärde mig inget nytt	Det var svårt att koncentrera mig Fattar inte hur det har med ämnet att göra Jag hade svårt med koncentrationen Det handlade inte om det vi jobbade om För att boken inte handlade inte om det vi gjorde Det var inget om NO i boken Det inte handlar om så mycket fysik än

Lektion nr 2	😊	😐	😞
Uppstart	67%	29%	4%
Motivering Vad tyckte du om uppstarten av dagens lektion?	Lugnt och skönt Skönt att lyssna på bok Boken var spännande Det var mer intressant idag Det var nice Bra för man fick vila Lugnt och skönt Jättebra D var bra Den var lugn Bra för man fick vila Det var skönt att ta det lite lugnt Det är kul med högläsning En elev motiverade ej	Jag hade inget att göra medans och då blir det svårt att koncentrera mig Den hjälpte mig inte med lektionen Det var svårt att fokusera Den var svår Det var kul men inte jättekul Det varken var skönt eller uttråkande	Utan motivering
Uppstart förståelse	5%	57%	38%
Motivering Fick uppstarten dig att lättare förstå vad ämnet handlar om?	Ja lite	Det var mer som en berättelse Det var svårt att koncentrera mig Ja lite Nja enligt mig så handlar inte boken riktigt vad vi jobbar med Inte så mycket D var helt ok Nja inte så mycket Nja tror inte de Jag vet inte, lite kanske Lite kanske Det var spännande men jag lärde eller fattade inte så mycket Jag kanske årkade jobba lite till	Jag inte tycker man kan relatera så mycket Det hjälpte inget Inte så säker, typ inte Boken handlar inte om det vi gör Nja inte så mycket Inte alls 2 st utan motivering
Uppstart intresse och lust att lära	0%	57%	43%
Motivering Gjorde uppstarten att lektionen blev mer intressant och att du kände att du ville lära dig mer?		Inte att jag ville lära mig mer eller mindre Ja kanske lite Det var ett spännande ämne Inte så mycket Jag vet inte riktigt, kanske Ja lite, men det var kul med högläsning Det var intressant med en stor hand (bokens handling min kommentar) NO är NO 4 st utan motivering	Jag tyckte inte det Nej det tyckte jag inte - Det var inget särskilt Jag kände inte att jag blev mer intresserad Det inte gjorde något av läsningen Det var svårt att fatta och koncentrera mig 4st utan motivering

Lektion nr 3 <i>Notering: Eleverna uttryckte att de var riktigt trötta på Exit tickets .</i>	☹️	☹️	☹️	48
Uppstart	50%	25%	25%	
Motivering Vad tyckte du om uppstarten av dagens lektion?	Jag tycker det är bra med bok i början Det var hyfsat lugnt Den var lugn Det var skönt Det är kul med högläsning Det var en skön start Det var lugnt Det var spännande Det var en bra bok	Helt ok Boken hjälpte mig inte Jag fattar inte nånting Den var ganska stökigt Det var väldigt pratigt	Dålig för vi fick inte vara i vår plughörna Den va tråkig Den var tråkig Tråkigt För högt	
Uppstart förståelse	0%	50%	50%	
Motivering Fick uppstarten dig att lättare förstå vad ämnet handlar om?		Helt ok Det var svårt att koncentrera sig Alla pratade för högt Nej Lite tror jag Lite Man märkte inget Nej inte riktigt men lite Inte så mycket Jag är osäker om det gjorde något lättare	Hörde inget Dåligt Jag tyckte det var tråkigt Nej Det var svårt att koncentrera mig Vi inte arbetar om det boken handlar om Jag fattade inte så mycket Nej Vi bara repeterade vad vi lärt oss	
Uppstart intresse och lust att lära	10%	40%	50%	
Motivering Gjorde uppstarten att lektionen blev mer intressant och att du kände att du ville lära dig mer?	Man blev mer intresserad! Ja det är en najs bok	Jag kanske orkade lite mer Lite Jag kunde inte koncentrera mig Jag blev ?kanske mycket? lite mer intresserad Vet inte Ja lite Nej, inte så mycket Hörde typ inget Ej motiverat	En elev svarar: ”Ja” trots en sur gubbe? Jag förstod inte Det var bara om massa grundämnena Jag ville inte lära mig mer Nej Det var svårt att fokusera Känner sama som förut Nej	

Lektion nr 4 <i>Notering: Slutet av kapitel 1, cliffhanger.</i>	😊	😐	😞
Uppstart	58%	21%	21%
Motivering Vad tyckte du om uppstarten av dagens lektion?	Spännande. Det var skönt att starta med något lugnt. Det var lugnt. Det var lite spännande. Lite rörigt men mysigt. Det var en skön start. Nice. Det är kul med högläsning. Det var väldigt avslappnande. Det var skönt. Den var najs. Bra	Det var skönt med en lugn uppstart. Fattar inget. Trött.	Börjar tröttna. Det slösade tid. Det var normalt. Hörde inget.
Uppstart förståelse	5%	48%	47%
Motivering Fick uppstarten dig att lättare förstå vad ämnet handlar om?	Bra	Inte så mycket Det inte vart någon skillnad Ja lite Lite kanske Jag inte kunde koncentrera mig Inte riktigt Nej Det får mig att tycka att det är spännande men inte så mycket lättare Nej Hörde inget.	Vi jobbade med repetition Vi inte hinner läsa så långt på den lilla tiden vi läser Nej Nej Nej Boken inte handlar om det vi gör Hörde inget
Uppstart intresse och lust att lära	10%	53%	37%
Motivering Har områdets upplägg gjort att du fått lust att lära mer?	Vet inte Bra	Nej Boken är ganska bra Börjar tröttna på frågorna Det inte riktigt är intressant Nej Ja lite Det blev ingen skillnad Inte alls ?	Boken inte hjälpte mig så mycket Tröttnat Nej Det inte är intressant Det är inte tiktigt intressant. Nej Jag vick inte mer lust. Börjar tröttna på frågorna.

Lektion nr 5 <i>Notering: Ingen läsning, visar boken och berättar/repeter ar med engagemang</i>	😊	😐	😞
Uppstart	46%	36%	18%
Motivering Vad tyckte du om uppstarten av dagens lektion?	Det var bra Den var kort och bra Jag fick en bra plats Boken var spännande Bra med tillbakablick av handlingen Bra Den var bra Bra plats Bra ny plats Bra	Jag kom ihåg vad som hände i boken <i>Hon skulle dött om hon landade på en stor metallhand</i> Jag visste redan vad som hände i boken Den var stödig Vet inte Den var helt ok Det va ok Inte den bästa men bra	Tråkig och fejk Vi förlora mest tid Det var tråkigt Det var tråkigt
Intresse av litteraturen	3st14%	32%	54%
Motivering Är du intresserad av att läsa boken som presenterades?	Den verkar spännande Ja 😊 Ja	Vet inte Inte så himla mycket Jag har annat jag håller läser Ja lite Jag skulle kunna läsa fast jag föredrar att läraren läser hela i klassen. För även fast den var bra så kommer jag inte årka läsa själv Jag tycker fortfarande den är lite konstig men okej Ja kanske	Nejx4st - Den var jättetråkig Nej tyvärr, jag gillar mer andra bokgangrer Det är inte min typ av böcker Den var jättetråkig Den var inte jätte (haha) bra Jag hatar att läsa Jag inte gillar att läsa

TEKNIK En lektion	😊	😐	😞
Uppstart	54%	46%	0%
Motivering Vad tyckte du om uppstarten av dagens lektion?	<p>SAMMANFATTAS: Det var en rolig, kul och intressant uppstart. Det var kul att titta på parfymer.</p> <p>Det var en rolig uppstart. Den var rolig och kul. Det var roligt att kolla på parfym. Bra. Det var intressant och kul. Den var helt ok. Det var kul att titta på parfymer. Den var lugn.</p>	<p>SAMMANFATTAS: Kunde inte fokusera bra. Den fungerade okej. Inte så intressant.</p> <p>Jag inte riktig förstod vad hon menade. Inte så intressant. Mid. Inte så intressant. Det inte gjorde något. Den var helt ok. Inget särskilt. Helt ok. Okej. Det var för pratigt så jag kunde inte koncentrera mig. Jag hör inte. Den fungerade okej.</p>	
Uppstart förståelse	29%	62%	8%
Motivering Fick uppstarten dig att lättare förstå vad ämnet handlar om?	<p>SAMMANFATTAS: Jag förstod vad jag skulle göra, jag förstod lite bättre.</p> <p>Jag förstod vad jag skulle göra. Jag tror jag förstår lite bättre. Jag märkte hur manliga och kvinnliga produkter ofta ser ut. Ja, typ. Lite bättre.</p>	<p>SAMMANFATTAS: Jag fattade redan innan, ganska lätt. Fattade inte vad vi skulle göra sen. Lite kanske.</p> <p>Fattade inte vad vi skulle göra sen. Det var lite svårt att förstå i början. Inte så mycket. Jag fattade redan innan. Lite. Mid. Ganska lätt. Vet inte. Sådär. Lite bättre. Inte så mycket. Inte så mycket. Inte så mycket. Tror inte det, lite kanske.</p>	<p>SAMMANFATTAS: Jag kunde inte koncentrera mig. Vi har inte börjat jobba.</p> <p>Jag kunde inte koncentrera mig. Vi har inte börjat jobba.</p>

Bilaga 8

SAMMANSTÄLLNING ALLA EXIT TICKETS FYSIK åk 7

	% Positiv 😊	% Neutral 😐	% Negativ 😞
UPPSTART HÖGLÄSNING			
LEKTION 1	77	23	0
LEKTION 2	67	29	4
LEKTION 3	50	25	25
LEKTION 4	58	21	21
LEKTION 5	46	36	18
Snitt	60	27	13
Uppstart teknik	54	46	0
Totalt snitt	59	30	11
UPPSTART FÖRSTÅELSE			
LEKTION 1	23	45	32
LEKTION 2	5	57	38
LEKTION 3	0	50	50
LEKTION 4	6	47	47
Snitt	8	50	42
Teknik	25	67	0
SNITT	16	58	39
UPPSTART INTRESSE/LUST FÖR ÄMNET			
LEKTION 2	0	57	43
LEKTION 3	10	40	50
OMRÅDETS UPPLÄGG INTRESSE/LUST			
LEKTION 4	10	53	37
Snitt	7	50	43
LÄSLUST			
LEKTION 5	14	32	54
Där emoji inte stämmer med kommentar	27	14	-

SAMMANSTÄLLNING EXIT TICKETS TESTGRUPP TEKNIK åk 7

	😊	😐	😞
UPPSTART HÖGLÄSNING	37,5%	62,5%	0%
Där emoji inte stämmer med kommentar	54%	45%	-
UPPSTART FÖRSTÅELSE	25%	67%	8%

Bilaga 9

Motiveringar åk 9 i historia

Lektion 1. Vad tyckte du om **uppstarten** av dagens lektion?

Klass	😊	😐	😞
X			
	<p>Det var ett kul sätt att lära sig på. Lyssna på bok=bra Roligt och intressant, lugn start. Man förstod mer vad vi höll på med. Man fick en bättre bild av hur det var. Det var roligt och man förstod bättre. Bra start, roligt att du läste. Det var bra. Det var en bra bok. Skulle vilja ha en med mer inlevelse. Det var en bra uppvärmning typ. När lektionen börjar vill man ha det ganska lugnt. Man började tänka och det blev en lite mjukare uppstart. Det var roligt att lyssna på dig.</p>	<p>Man kanske tappar bort sig i huvudet om det är bokläsning först. Det var så där. Jag hade svårt att lyssna Det var okej. Den var otydlig. Det var svårt att förstå.</p>	
Y			
	<p>Vi lyssnade. Han började på ett bra sätt. Bra uppstart av läraren.</p>	<p>Det var bättre än vanligt, men mkt ljud. Det blev lite rörigt. Det var bättre än andra lektioner, men kunde vara bättre. Jag fattade inte. Det var rörigt. Det var väldigt pratigt och flummigt förklarat. Jag fattar inte vad vi ska göra. Skitoklart.</p>	

Klass	😊	😐	😞
X			
	<p>Det var intressant det du läste. Rolig Bra för man fattade mera. Roligt Bra Det var kul. Det var bra. Bra och tydligt. Det var bra planerat och inte tråkigt. Myter är intressanta och roliga. Den var annorlunda. Det var faktiskt ganska kul.</p>	<p>Det var lite bättre än igår.</p>	

Y			
	Fattade Bra Det var lite pratigt Vi jobbade Man fick reda på vad man skulle göra Det var ingen fakta att ta in.	Man fick veta helt okej Och jag vet vad jag ska göra För mycket prat. Förstod typ inget Det var lite pratigt, men bättre än sist.	Prat

Fick **uppstarten** dig att lättare förstå vad ämnet handlar om?

Klass	😊	😐	😞
X			
	Det var bra. Jag förstod. Ja Boken var om Depressionen. Det var bättre. Ja, det fick den. Tyckte att det vara jättebra. Ja, det gjorde det. Jag fick en bild av hur det var på den tiden. Det var roligt. Ja, för att man fick reda på det i berättelsen. Bok om historia=historialektion. Man fick en inlevelse.	Svårt Den hjälpte inte mig någonting. Man fick lite mer förståelse, men det var liksom inte wow. Man förstår väl lika mycket om man gör något annat eller om man läser en bok. Det var inte kopplat till andra världskriget(nej, men till depressionen). Ja, för att då hade man en aning om vad det skulle handla om. Ja, det blir en extra hjälp på lektionen.	Jag inte förstod
Y			
		Det var bra. Ganska, men det hade varit bättre om det var lugnare.	Hör inte över den här klassen. Jag förstod inte vad som sas.

Klass	😊	😐	😞
X			
	Då fick man en bild av det vi ska gå igenom. Du beskrev Hitler. Toppen! Bra Ja, läraren förklarade bra. Det blev tydligt att vi skulle prata om Hitler. Ja, det handlade om det vi skulle göra resten av lektionen. Det var mer som en bra, rolig och intressant start på lektionen. Den var kopplad till ämnet.	Ändrade inte så mycket. Hitlers testikel är liksom inte det vi lär oss just nu. Nej, inte så viktigt.	Jag inte förstod
Y			
	Lärde mig mycket Ja, det handlade om andra världskriget Lätt Jag förstod uppgiften	Nej, för det kom från ingenstans men det gick bra Nej Den fick mig att förstå helt ok Ja, men för mycket prat Ja, men lite svårt Det var ungefär som sist.	

Gjorde **uppstarten** att lektionen blev mer intressant och att du kände att du ville lära dig mer?

Klass	😊	😐	😞
X			
	<p>Det var lite speciellt med Hitlers testikel. Den var bra Myter är roliga och intressanta. Det var kul Tack! Det var om andra världskriget. Man blev mer intresserad och funderade mer. Boken du läste i var skriven på ett intressant sätt. Kul att veta. Mer detaljer om Hitlers liv.</p>	<p>Det handlade bara om myter. Det var väl lite intressant, men inte wow!</p>	
Y			
	<p>Pratade och läste en text</p>	<p>Jag tycker inte så. Lite segt. Kan redan mycket om saker jag inte tycker är intressant. Inte direkt Gillar inte SO så mycket Det var ganska tråkigt.</p>	

Lektion 2. Vad tyckte du om **uppstarten** av dagens lektion?

Klass	😊	😐	😞
X			
	<p>Bra Jättebra Bra med läsning Intressant och lugn start=bra Den var intresserande. Kul och intressant med bokläsning Det är ett bra sätt att starta lektionen på att ha högläsning. Det var en lugn, men intressant uppstart. Det var mycket lätt och roligt. Texten du läste var bra. Bra. Det var en lugn stund på slutet av dagen. Det var roligt.</p>		
Y			
	<p>Det var tydligt Den var intresserande Läsa text En bra och intressant text Det var spännande att läsa talet Läraren läste och man förstod Det var skönt att lyssna på någon som läser.</p>	<p>Fattade inget. Han läste bara och kollade på film. Förvirrande. Det var helt ok. Man fattade vad man skulle göra. Jag fattade, men jag är trött. Lite rörigt Inget svårt Konstig.</p>	

Fick **uppstarten** dig att lättare förstå vad ämnet handlar om?

Klass	😊	😐	😞
X			
	Bra Ja, läraren sa det bra. Man kom in på historia. Ja, det var tydligt att vi skulle prata om koncentrationsläger. Roligt. Man förstod bättre. För du sa vad det handlade om. Ja, det var lätt. Man fattade mer hur andra hade det i lägren. Du var duktig	Nja inte direkt. Man lär sig litegrand, men inte supermycket. Man förstod lite mer hur hemskt det var. Lite kanske Det hjälpte mig att förstå lite.	
Y			
	Det var en ok genomgång Den var lätt att förstå Den var tydlig	Det var förvirrande så jag fattade inget. Inte direkt Jag fattar inte allt	Han bara läste

Gjorde **uppstarten** att lektionen blev mer intressant och att du kände att du ville lära dig mer?

Klass	😊	😐	😞
X			
	Bra Lite grann Bra idé Ämnet är intressant Lärorikt Jag blir intresserad av ämnet. Ja, det gör jag. Det är mera intresserande. Det var ett bra upplägg med genomgång i början och sedan film. Det var så bra	Det verkar roligt att lära sig mer. Lika intressant Det gör det lite.	
Y			
	Jag förstår Jag tycker att det är intressant Gillar det Det är spännande Det låter spännande	Jag är inte så intresserad Inte jättemycket Jag vill lära mig Samma sak som man lär sig varje år. Bara nej	

Lektion 3. Vad tyckte du om **uppstarten** av dagens lektion?

Klass	😊	😐	😞
X			
	Det var en intressant text du läste. Det var bra planerat	Man fattar vad ämnet är Det var okej	

	Jag förstod mer, det var intressant. Bra text. Lärorikt, men texten var tråkig. Det är kul att lyssna. Bra. Den var bra. Det var den bästa texten Roligare än andra lektioner. Det var bra. Jag förstod ämnet bra. Det är lugnt och skönt att starta med läsning.		
Y			2, 8%
	Det var bra Jag har läst den boken och tyckte att den var bra Det var skönt att läsa Det var en lugn start som inte skruvade upp klassen Det var tyst och läraren läste bra	Erik läste för länge och det var inte så intressant. Lite prat, men tråkigt Helt okej	Fattade inget Erik läste för länge

Fick **uppstarten** dig att förstå vad ämnet handlar om?

Klass			
X			
	Det stod på tavlan Texterna var beskrivande Ja, men var lite ofokuserad när du läste Det var rätt bra och lätt Man fick veta lite mer om hur andra världskriget slutade Böckerna handlade om andra världskriget. Det var intressant och det var en lärorik text. Ja, det fick den Man fick se från vanligt folks perspektiv.	Jag förstod lite Så där Helt ok, mer själv	
Y			
	Jag fattade mera. Det berättade kortfattat vad det handlade om	Förstod inte riktigt	Var inte fokuserad

Gjorde **uppstarten** att lektionen blev mer intressant och att du kände att du ville lära dig mer?

Klass			
X			
	Ja, det är klart Ja, eftersom det är roligt Ja, det var jätteroligt För att det var en lugn start Det fick mig att bli intresserad av kriget Texterna berättade om händelsen ur olika perspektiv Det var intressant Det var bra fakta	Lektionen blev mer intressant, men jag kände inte så stor vilja att lära mig mer. Fortfarande ganska samma driv att lära mig mer. Det var bra, men jag blev inte mer intresserad	
Y			

Är du intresserad av att läsa boken/böckerna som presenterats?

Klass	😊	😐	😞
X			
	Den var intressant och det skulle vara lite kul. Ja, varför inte Den var bra	Gillar inte att läsa Den lät bra Lite tråkigt, men bra med olika Boken lät intressant Kanske	Så roligt är det inte. Helklass isf. Jag tycker böcker är långtråkiga Roligt att lyssna men inte att läsa själv Jag gillar inte själv att läsa böcker Jag läser inte Jag tycker läsa e tråkigt Så roligt r det inte att läsa.
Y			
	Boken verkade vara intressant Man lär sig när läraren läser Läser själv.		

Lektion 4 och 5. Vad tyckte du om **uppstarten** av dagens lektion?

Klass	😊	😐	😞
X			
	Jag förstod vad ämnet var Det var bra Det var kul att lyssna Jag tyckte att den var lärorik Jag tyckte att vi fick reda på det vi skulle bra Det var intressant och lärorikt, dock så var texterna tråkiga. Förstår mer, intressant Intressanta texter Rimligt mycket text Vi började med att läsa och ta det lugnt Hjärnan fick tänka lite och det var intressant Det var roligare än andra lektioner. Sätter temat för lektionen Det var bra planerat Texterna var bra och kopplade till ämnet.	Man fattar vad ämnet är Okej Det var bra men vi skulle kunna ha mer pluggtid.	
Y			
	Bra att läsa bok. Jag har läst den tidigare och gillar den. Det var skönt att lyssna och inte läsa själv. Ja! Det var bra. Läraren läste bra och det var tyst. Det var en lugn start.	Ok. Det var som vanligt. Ok-tråkigt. Lite pratigt och inte kul. Helt Okej. För länge och inte intressant. Vi lyssnade bara när läraren läste. Jag blev trött.	Fattade inget.

Fick **uppstarten** dig att förstå vad ämnet handlar om?

Klass	😊	😐	😞
X			
	Man fick en större bild.	Jag förstod lite	

	<p>Ja, men ofokuserad. Intressant Ja, för historia är intressant. Ja, förstod ju att det skulle handla om kriget, men det var lite skumt. Allt står ju alltid på tavlan, hur kan man missa? Ja, för läraren förklarade ju. Ja, man fick veta hur andra hade det. Bra. Det gjorde det. Det var bra och lätt. Man fick veta lite mer. Ja. Ja, det fick den! Lärorikt.</p>	<p>Så där Ok</p>	
Y			
	<p>Jag fattade mera Fattade vad det handlade om. Ja.</p>	<p>Jag fattade inte riktigt. Jag är inte intresserad. Man förstod bara. Det blev lite oklart. Inte jättemycket. Jag blev trött.</p>	<p>Nej, kunde redan. Var ej så fokuserad. Var inte så koncentrerad.</p>

Gjorde **uppstarten** att lektionen blev mer intressant och att du kände att du ville lära dig mer?

Klass			
X			
	<p>Läraren sa bra fakta. Jag visste redan vad vi skulle lära oss idag. Ja, för det är roligt. Ja, det var jätteroligt. Bra. Ja. Yes. För att det var en lugn start. Det fick mig att bli intresserad. Det var intressant.</p>	<p>Lektionen blev mer intressant, men alltså, jag vill inte lära mig ännu mer. Fortfarande ganska samma. Det var bra, men jag blev inte mer intresserad.</p>	<p>Jag gillar inte böcker. Ja, det är klart.</p>
Y			
	<p>Boken är intressant. Jag ville lära mig innan.</p>	<p>Den var tråkig en bit. Inte jättemycket. Det var ganska intressant. Lite, gillar inte SO. Nja, det var långtråkigt. Det kändes neutralt. Jag tycker att det är roligt ibland.</p>	<p>Nej, inte direkt. Nej, bara nej. Jag blev bara trött av det. Nej, jag tycker inte om historia. Är väldigt trött. Nej, tråkigt.</p>

Är du intresserad av att läsa boken/böckerna som presenterats?

Klass	😊	😐	😞
X			
	<p>Den var intressant och det skulle vara ganska kul. Ja, varför inte. Den var bra. Bra att höra om andra. Bra. Yes!</p>	<p>Gillar inte att läsa Den lät bra Lite tråkigt, men bra med olika historier. Boken lät intressant Kanske Nej, det är jag inte.</p>	<p>Bra om man läser i helklass. Jag tycker böcker är långråkiga Roligt att lyssna men inte att läsa själv Jag gillar inte. Jag läser inte. Läsa e tråkigt Så roligt r det inte att läsa. Läsa, nej! Lyssna ok.</p>
Y			
	<p>Den lät intressant Man lär sig när någon annan läser. Redan läst den.</p>	<p>Det är inte min stil av bok. Jag läser inte ofta. Lite mer intressant. Inte direkt, men låter intressant.</p>	<p>Nej, tycker inte om att läsa. Den lät tråkig. Jag vill inte. Nej, tyvärr. Tycker att SO är tråkigt. UUUU, nej! Gillar inte SO. Jag vill inte läsa om verkliga saker. Jag gillar inte sånna böcker. Jag gillar inte att läsa. Jag vill inte läsa. Orkar inte. Jag hatar att läsa.</p>

Bilaga 10**Sammanställning exit-tickets i procent åk 9**

	Vad tyckte du om uppstarten?				Positiv	Neutral	Negativ
	positiv	neutral	negativ	totalt			
1x	12	9	0	21	23	18	3
1y	11	9	3	23	52	41	7
2x	18	2	0	20	30	10	0
2y	12	8	0	20	75	25	0
3x	19	5	0	24	28	14	1
3y	9	9	1	19	65	33	2
4x	20	3	0	23	30	13	2
4y	10	10	2	22	67	29	4
5x	18	3	0	21	28	14	1
5y	10	11	1	22	65	33	2
Totalt	139	69	7	215			
Procent	65	32	3				

Fick uppstarten dig att lättare förstå vad ämnet handlar om?

					Positiv	Neutral	Negativ
1x	12	8	1	21	24	15	5
1y	12	7	4	23	55	34	11
2x	14	4	2	20	24	12	2
2y	10	8	0	18	63	32	5
3x	14	10	0	24	25	16	2
3y	11	6	2	19	58	37	5
4x	20	3	0	23	28	13	4
4y	8	10	4	22	62	29	9
5x	18	3	0	21	20	14	4
5y	2	11	4	17	53	37	11
Totalt	121	70	17	208			
Procent	58	34	8				

Gjorde uppstarten att lektionen blev mer intressant och att du kände att du vill lära dig mer?

					Positiv	Neutral	Negativ
2x	16	3	1	20	25	12	1
2y	9	9	0	18	66	32	3
3x	16	8	0	24	28	15	0
3y	12	7	0	19	65	35	0
4x	16	5	2	23	22	15	8
4y	6	10	6	22	49	33	18

5x	14	4	3	21	20	14	9
5y	6	10	6	22	47	33	21
Totalt	95	56	18	169			
Procent	56	33	11				

Är du intresserad av att läsa böckerna som presenterades?

					Positiv	Neutral	Negativ
4x	6	8	9	23	11	12	22
4y	5	4	13	22	24	27	49
5x	6	6	9	21	11	11	21
5y	5	5	12	22	26	26	49
Totalt	22	23	43	88			
Procent	25	26	49				

Bilaga 11

Sammanställning av elevintervjuerna samt delvis transkriberat material

Grupp 1, inspelning 1

Intervjuare:

Men vad tycker ni om den tanken då... att läsa en text som handlar om, om det man ska jobba med?

Elever:

- Jag tycker den funkar väldigt bra.

- Det blir ett roligare sätt att lära sig på.

- Mmm, ja, istället för att sitta och läsa själv. Istället för att bara ha en genomgång, då är det roligare kanske och variera lite, med att läsa och så, alltså lite så, det blir ju roligare.

- För mig själv så tycker jag ju mest högläsning, liksom mer najs, för då slipper man liksom sitta där och bara mmm... och sen när folk börjar bli klara så börjar dom att prata så då är högläsning mycket bättre.

Intervjuare:

Vilken typ av text tror ni skulle funka bra? Det här är ju fakta-myt, det här inte en vanlig historiebok, det är liksom en berättelse om människor som har varit med om olika saker under andra världskriget så det blir ju en personlig touch men det är lite faktabok ändå och sen som sagt var det här är ju vanliga romaner... spelar det nån roll vilken typ av texter tror ni?

Elever:

- Nånting som är baserat på en riktig historia

- Ja

Grupp 2, inspelning 2

I denna grupp är eleverna vana läsare av litteratur av olika slag.

Elever:

- De känns som att de kommer att fastna mer då om man jobbar mere efter, för de var ju... /avbruten/ ...ja ...kanske svara på frågor... ja...

Gruppen diskuterar om vikten av att både förberedas på innehållet i den text som ska komma och att man också jobbar vidare med det lästa efteråt.

Gruppen diskuterar också om hur mycket de vill ha högläst, de vill inte höra en hel bok men inte heller för korta stycken. De tycker att det är viktigt att läraren verkar gilla texten, det gör det höglästa mer intressant.

Elever:

- Om en så här... läraren är ju så här mycke för de här då kan de ju inspirera nån elev, men åh, de här låter ju intressant för mig.

På frågan om högläsning kan passa i andra ämnen, svarar eleverna efter en stunds funderande att det borde funka på vissa delar inom matematiken men det passar inte alla områden.

Eleverna börjar själva diskutera olika ämnen där det skulle kunna passa och NO nämns:

- De är ju intressant att läsa om hur dom ens kom fram till de... typ så hära... periodiska systemet.

- Att man kan lära sig... på ett annat sätt också än å bara kolla på de.

Gruppen är ense om att det är bra att ha texten framför sig vid högläsning, detta för att behålla fokus och hänga med och att det är bra för koncentrationen med en fråga innan, en fundering om vad som läses i texten.

Grupp 3, inspelning 3

Intervjuare:

Vad tycker ni om det då, när ni har lyssnat på högläsning?

- De e bra, då får man en uppfattning om va de handlar om alltså de man ska lära sej om.

- Ja lyssnar inte, då fattar ja inte ... ja är inte intresserad.

De två elever som inte lyssnade och därför inte heller förstod tyckte inte att de skulle bli hjälpta av att ha texten framför sig men däremot om de fick någon fråga att hitta svar på innan läsningen:

- Då måste man anstränga sej.

- Den om Hitlers punkulor ... den var rolig.

- Bra namn

Intervjuare:

Så man skulle lika gärna kunna strunta i de å ha de, man bara kan kasta sig in...

- De e bättre, de tar längre tid.

- Nä, de är en lugn start.

- De e inte så där stökigt i början.

Intervjuare:

Menar du att de kanske påverkar hela lektionen så att lektionen också blir lugnare när de har varit högläsning?

- Ibland är de de.

- Ja tycker de e bra å läsa texten i början för de e ju så hära en bra uppvärmning för lektionen.

Grupp 4, inspelning 4

Även i denna grupp tar eleverna upp lugnet i starten av lektionen som blir med högläsning.

Elever:

- Alltså de e lättare att leva sig in i texten om nån annan läser för dig men de e lättare att ta till sig fakta om du läser själv.
- De e ju roligare med fakta.
- Nämen så här me D-dagen eller D-day de här me vädret va ganska intressant hur mycket som stod på spel med bara vädret just.
- De e mycke svårare att baka in alltså så här kunskap inom NO än å baka in kunskap inom historia, de e mycke lättare att läsa om slaget vid Stalingrad än om atomkärnan, alltså liksom, bara för hur ämnet funkar å de e så här, sure, om du läser om Einstein du får lite fysikfakta med du kommer fortfarande lära dig mer om historia.

Grupp 5, inspelning 5

Elever:

- Det var supertrevligt men jag vet inte om det hjälpte så mycket om själva tekniken.
- Lugn och bra start.

Gruppen önskar mer högläsning i olika ämnen men med tydlig koppling till själva ämnet. Det ska vara texter som man bara kan ta in, inte behöva räkna ut eller så.

Grupp 6, inspelning 6

Lyssnar gärna på högläsning, speciellt på långa lektioner så det finns tid, eller ämnen som man har ofta. Viktigt att det är en bra uppläsare och att det är spännande från början. Praktiska ämnen lämpar sig inte, mycket variation ändå, man får röra sig.

Elever:

- Om det är långa, tråkiga lektioner så kanske man vill ha någon mjukstart.
- Jag tycker det är bättre med högläsning för alla läser så himla olika snabbt.

Bilaga 12

Sammanställning lärarintervjuer

Vilken skillnad i intresse för ämnet/området i klasser med läsning jämfört med klass utan läsning?

Svårt att säga om man kan se ett tydligare intresse, men det blir tydligare för mig som lärare. Det blir en röd tråd. Om det stämmer exakt med där vi är i undervisningen, blir intresset större. De som lyssnat får ett vidare begrepp om ämnet. Kan se det i ett lite större perspektiv.

Vilken skillnad i måluppfyllelse/kunskapsinhämtning för ämnet/området i klasser med läsning jämfört med klass utan läsning?

Alla lärare hade svårt att säga om måluppfyllelsen ökat pga läsningen. Men i en av klasserna hade iaf måluppfyllelsen ökat i jämförelse med förra årets resultat i samma klass. Detta kan ju ha många orsaker, men alla konstaterar att det varit hög måluppfyllelse i klasserna och att läsningen i alla fall inte försämrats. En lärare konstaterar att repetition aldrig är fel och klasserna som lyssnat har ju alla fått höra om ämnet en extra gång. Läsningen gör ju också att man som lärare stannar till lite extra vid ett ämne. Detta verkar inte heller vara skadligt för inläringen. Ämnena är trots allt inte listor med saker som ska bockas av utan lärandet är det väsentliga.

Vilken skillnad för dig och din undervisning/ditt upplägg och engagemang?

Alla lärare gillar texter och säger att de blivit mer engagerade. Gör att man stannar till lite extra. Kan se samma händelse/företeelse ur olika perspektiv. Fler krokas för eleverna att hänga upp sig på eftersom de gillar olika saker. Berättelser om människor gör undervisningen mer levande och engagerar eleverna. Berättandet är viktigt, en närvaro i tiden. Att sätta in händelserna i ett sammanhang. Allt som kan väcka intresse och skapa engagemang hos eleverna engagerar mig.

Vad blir skillnaden för dig om du läser eller inte läser i en klass?

Mycket lättare att få en lugn start, fångar in fler. Något att samlas kring om de blivit uppstressade av något innan. Skönt med något annat än att kasta sig in i fakta direkt.

Vilka fördelar ser du med högläsning av andra texter än faktatexter?

Mer levande, mer personligt, lättare att ta till sig en annan människas perspektiv på en historisk händelse. Mer igenkänning, mindre abstrakt. Ena annan dimension, allt är inte fast i sten det kan förändras även fakta i NO. Vi kanske bara inte har hunnit dit än i forskningen. Skönlitteraturen kan hjälpa oss att ifrågasätta.

Vad skulle nackdelar kunna vara?

Inga nackdelar med själva skönlitteraturen eller högläsningen, men svårt att veta att alla hänger med. De behöver något att hålla fast vid. En text att följa med i eller en fråga.

Vad behöver man tänka på?

Att sätta in texten i ett sammanhang. Bearbeta innan och efter. Lagom långa stycken. Något att hänga upp sig på

Har du pratat om, kommenterat texten du läst, hänvisat/kopplat till undervisningen? Om – märkte du någon skillnad mot de gånger du inte gjorde det?

Blandat, men i de fall där lärarna pratat om det lästa ordentligt och även kopplat till annat upplevt, blev bäst. De märkte att eleverna blev mer engagerade, förstod mer och kom ihåg mer då.

Vad har elever frågat, kommenterat eller pratat om de texter du läst för dem?

Inte så mycket, men vissa händelser i texterna och personer som stuckit ut. De äldre eleverna, inte de yngre.

Har eleverna efteråt visat intresse för att läsa boken?

Nej, svagt intresse, men gärna mer högläsning

Kan du tänka dig att använda mer litteraturläsning i dina ämnen?

Ja!

Annat som du reflekterat kring då det gäller läsning av texter? Tex att någon annan valt texten du ska jobba med, i jämförelse med om du själv valt texten?

Viktigt med ett grundengagemang för texten. Alla lärarna gillar sina texter, bara de är rätt i tiden för undervisningen.

Skulle du vilja ha ett utbud av texter sorterat efter ämne/arbetsområde där du kan välja text själv?

Ja, det låter bra

Jag tror på det här. De hör inte ofta berättelser. Det ökar intresset. Viktigt att få in fantasin!